T.C.
ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

BİLİMSEL ARAŞTIRMA PROJELERİ KOORDİNASYON BİRİMİ

COVID19 Salgını Sürecinde Türkiye'de Geçici Koruma Altında Bulunan Suriyelilerin Sağlık Risk Analizinin Sosyal Epidemiyolojik Araştırması

Proje No: ÇDAP-102-2022-10931

Proje Türü: Çok Disiplinli Araştırma Projesi

SONUÇ RAPORU

Proje Yürütücüsü:
Adı Soyadı
Birimi/Bölümü
Dr.Öğr.Üyesi BESİM CAN ZIRH – Sosyoloji Bölümü

Araştırmacıların Adı Soyadı
Birimi/Bölümü
Doç.Dr. PINAR DERİN GÜRE (Personel) – İktisat Bölümü
ELİF İPEK ÇAKAR (Tez Öğrencisi) – Uluslararası İlişkiler Bölümü

Ocak 2023

ANKARA

İÇİNDEKİLER

	Sayfa No
ÖZET	4
ABSTRACT	5
1. GİRİŞ	6
2. Araştırmanın Amacı ve Kapsamı	6
3. Araştırmanın Yöntemi	6
4. Araştırmanın Örneklemi	8
5. Bulgular	9
5.1. Demografik Profil	9
5.2. Eğitim Durumu	10
5.3. İstihdam Durumu	11
5.4. Suriye'den Türkiye Göç Süreci	11
5.5. COVİD-19 Salgın Dönemine ilişkin sorular	12
5.6. Genel sağlık durumu	17
5.7. COVİD-19 salgınından etkilenme	18
6. SONUÇ	20
7. KAYNAKÇA	22
8. EKLER	26

ÖZET

Projenin amacı COVID-19 salgınında toplumun farklı kesimlerindeki kırılganlık durumunu anlamaktır. Bu amaçla Geçici Koruma Altında (GKA) Suriyeli kadınlar Ankara örneğinde incelenmiştir. Bu amaçla 2022 yılı yaz aylarında Ankara'da faaliyet gösteren bir STK işbirliğinde anket araştırması yürütülmüştür. Araştırmanın gerçekleştirilmesi yönünde STK gönüllü ve çalışanlarına sosyal araştırma teknikleri konusunda eğitim verilmiş ve böylelikle insan kaynağı kapasitesi geliştirilmesi katkı sunulmuştur. STK gönüllü ve çalışanlarının çevirmenliğinde proje asistanı 107 adet anket görüşmesini sağlıklı bir şekilde gerçekleştirilmiş ve sonuçlar SPSS programı yardımıyla analiz edilmiştir. Araştırma kapsamında GKA Suriyelilerin Ankara örneğinde salgında virüse karşı koruyucu malzeme ve sağlık hizmetlerine erişimleri değerlendirilmiştir. Araştırma verileri hali hazırda ön çalışması yapılan ekonometrik regresyon, farkların farkı (difference-in-differences) ve sentetik kontrol tekniklerine dayalı olarak COVID-19 salgınında GKA Suriyelilerin kırılganlık durumlarına ilişkin bir ölçek geliştirmek için kullanılacaktır. Çalışmamız bu kapsamda gerçekleştirilen ilk araştırma olup interdisipliner bir bakış açısıyla hem nitel hem nicel yöntemler kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Projemizde benzeri salgın durumlarında genel halk sağlığının güçlendirilmesi yönünde politikalar geliştirilmesi de amaçlamaktadır. Projemiz ODTÜ Bilimsel Araştırma Koordinatörlüğü tarafından ÇDAP-102-2022-10931 koduyla desteklemiştir.

ABSTRACT

The aim of the project is to understand the vulnerability of different segments of society during the COVID-19 pandemic. For this purpose, Syrian women Under Temporary Protection (UTP) were analyzed in the case of Ankara. For this purpose, a survey research was conducted in the summer of 2022 in cooperation with an NGO operating in Ankara. NGO volunteers and staff were trained on social research techniques to conduct the survey, thus contributing to human resource capacity building. The project assistant conducted 107 questionnaire interviews in a healthy way under the translation of NGO volunteers and employees and the results were analyzed with the help of SPSS program. Within the scope of the research, the access of Syrians UTP to protective materials and health services against the virus in the pandemic in the case of Ankara was evaluated. The research data will be used to develop a scale on the vulnerability of Syrians UTP in the COVID-19 pandemic based on econometric regression, difference-in-differences and synthetic control techniques, which have already been preliminarily studied. Our study is the first research conducted in this context and was carried out using both qualitative and quantitative methods from an interdisciplinary perspective. Our project also aims to develop policies to strengthen general public health in similar epidemic situations. Our project was supported by METU Scientific Research Coordinatorship (BAP) with the code ÇDAP-102-2022-10931.

1. GİRİŞ

Bu rapor ODTÜ Bilimsel Araştırmalar Projeleri Koordinasyonu tarafından, "Çok Disiplinli Araştırma Projesi" türünde ÇDAP-102-2022-10931 proje koduyla desteklenen "COVID19 Salgını Sürecinde Türkiye'de Geçici Koruma Altında Bulunan Suriyelilerin Sağlık Risk Analizinin Sosyal Epidemiyolojik Araştırması" sonuç raporudur. Proje, Dr. Öğr.Üyesi BESİM CAN ZIRH (Sosyoloji Bölümü) yürütücülüğünde ve Doç. Dr. PINAR DERİN GÜRE (İktisat Bölümü) ve ELİF İPEK ÇAKAR (Tez Öğrencisi – Uluslararası İlişkiler Bölümü) araştırmacı desteğiyle 2022 yılında tamamlanmıştır. Projenin anket uygulama araştırma kısmı Ankara'da, Göçmen Hakları ve Sosyal Uyum Derneği (GÖÇDER) isimli sivil toplum kuruluşuyla iş birliğinde ve 110 katılımcı ile tamamlanmıştır.

2. Araştırmanın Amacı ve Kapsamı

Projenin temel amacı Türkiye'de geçici koruma altında bulunan Suriyeli kadınların (rapor boyunca *katılımcılar* olarak anılacaklardır), Ankara'da göç alanında faaliyet gösteren bir sivil toplum kuruluşu (*Göçmen Hakları ve Sosyal Uyum Derneği* – GÖÇDER) odağında, COVID-19 salgınından ne ölçüde etkilendiğini araştırmaktır. Bu kapsamda COVID-19 salgının olası etkileri; tüketim, gelir ve istihdam gibi ekonomik alanlarda olduğu kadar eğitim ve sağlık gibi çeşitli hizmetlere erişim ve gündelik hayata katılım gibi toplumsal alanlarda da sorgulanmıştır. Tasarlanan anket çalışması katılımcı kümenin COVID-19 salgınına yönelik önlemlerin alınmaya başlandığı 2020 yılı Mart ayından itibaren virüse karşı koruyucumalzeme ve sağlık hizmetlerine erişimleri özelinde ne gibi özel kırılganlıklara sahip olduklarının anlaşılması hedeflenmiştir. Böylece, benzeri kırılganlıklara sahip toplulukların salgın gibi benzeri olağanüstü durumlarda genel halk sağlığının güçlendirilmesi yönünde ihtiyaç duyulabilecek politikaların tartışılmasına bir zemin sunulması beklenmektedir.

3. Araştırmanın Yöntemi

ODTÜ araştırma ekibi COVID-19 salgını sürecinde Türkiye'de geçici koruma altında bulunan Suriyelilerin sağlık durumları ve sağlık imkânlarına erişimleri konusunda sivil toplum kuruluşlarının yayımlandığı raporlar, akademik makaleler ve basına yansıyan haberlerin taramasına dayanan bir masaüstü araştırma gerçekleştirilmiştir. Bu çalışma **15 Mart 2022** tarihinde geriye dönük olarak ve aynı yılın sonuna kadar güncellenerek devam etmiştir. Bu derlemeyle, sonraki araştırmalara da ışık tutabilmesi açısından, COVID-19 salgını sürecinde ve sonrasında geçici koruma altında bulunan Suriyelilerin sağlık hizmetlerine erişimleri hakkında kapsamlı bir kaynakça hedeflenmiştir.

Masaüstü araştırması kapsamında tespit edilen, projenin hedefleriyle benzerlik gösteren 19 araştırmanın anket sorularından bir havuz oluşturulmuş (Bakınız Ek 1), projenin hedefleri doğrultusunda 5 kısım 50 sorudan oluşan soru kâğıdı tasarlanmıştır (Bakınız Ek 2). Soru kâğıdı uygulama aşamasına geçmeden önce üç kez farklı aktörlerle sınanmıştır. Öncelikle, araştırmanın birlikte gerçekleştirileceği sivil toplum kuruluşu (*Göçmen Hakları ve Sosyal Uyum Derneği* – GÖÇDER) gönüllülerine araştırma ekibi tarafından **22 Temmuz 2022** tarihinde verilen "toplumsal araştırma uygulama atölyesi" kapsamında; sonrasında ise, Keçiören mahallesindeki Göçmen Sağlık Merkezleri'nde (GSM) çalışan doktor ve sağlık çalışanları gibi araştırma konusunda mesleki ve saha deneyimine sahip aktörlerle bir değerlendirme yapılmıştır. Projenin araştırma aşaması için *ODTÜ İnsan Araştırmaları Etik Kurulu*'na

(İAEK) yapılan başvuru sonucunda **0136-ODTUİAEK-2022** protokol numarasıyla etik kurul onayı alınmıştır (Bakınız Ek 2).

Bu aşamadan sonra revize edilen soru kâğıdı 15 kişilik bir pilot uygulamaya tabi tutulmuştur. Bu aşamadan sonra Arapça çevirisi gerçekleştirilmiştir. Türkçe hazırlanmış sorular profesyonel çevirmenler tarafından Arapça diline de çevrilmiş ve anadili Arapça olan bir uzman tarafından çevirideki anlaşılabilirdik ve doğallık kontrol edilerek onaylanmıştır.

Soru kâğıdının tasarımı **15 Mayıs – 15 Haziran 2022** tarihleri arasında tamamlanmıştır. Anket araştırmasını gerçekleştirecek gönüllüler için ayrıca bir kılavuz hazırlanmış ve anket uygulaması esnasında araştırma ekibinden bir kişi sahada bulunmuştur. Katılımcının öngörülememiş meseleler belirtme ihtimali olan durumlarla ilişkili birkaç soru dışında tümüyle kapalı-uçlu tasarlanan soru kâğıdı gönüllüler tarafından Google Formlarda oluşturulan veri tabanına işlenmiş ve sonuçlar EXCEL programından SPSS programına aktarılarak analiz edilmiştir. Pilot anket uygulaması **2022 yılı Temmuz ayının ilk haftasında** alan araştırması yapılmıştır. Toplam 110 anket uygulanmıştır.

Katılımcılardan büyük çoğunluğunun kendi ifade edebildiği dil yalnızca Arapça olduğundan GÖÇDER bünyesindeki 3 kişilik Arapça–Türkçe tercüman ekibinden destek alınmıştır. Yalnızca 1 katılımcıyla İngilizce iletişim kurularak anket sorularına yanıtlar alınmıştır. O esnada anket uygulayıcısı tarafından Türkçe formdaki sorular simültane şekilde İngilizceye çevrilerek katılımcıya yöneltilmiştir. 3 katılımcının Türkçe anlayıp konuşabilme seviyelerinin anket sorularını cevaplandırmaya yeterli olduğunu beyan etmeleri üzerine bu kişilerle Türkçe iletişim sağlanmıştır. Kalan tüm anketler tercümanların desteğiyle uygulanmıştır.

ODTÜ araştırma ekibi tarafından Haziran 2022 tarihine kadar Türkiye'de benzeri amaçla gerçekleştirilen araştırmalar ışığında ve anahtar aktörlerden geri bildirim alınarak tasarlanan anket çalışması Ankara'nın Keçiören ilçesinde bulunan *Göçmen Hakları ve Sosyal Uyum Derneği* (GÖÇDER) desteğiyle uygulanmıştır. GÖÇDER, 2011 yılında Suriye'den Türkiye'ye başlayan göç sürecinin başından itibaren Ankara – Keçiören yerelinde, yerel yönetimlerle işbirliğinde başlayan gönüllü yardımlaşma çabalarının sonucunda kurumsallaşmış bir dernektir. Projenin gerçekleştirmeyi amaçladığı hedeflere Türkiye temsilinde ulaşmanın mümkün olmaması nedeniyle, kendi yerelinde projenin hedef kitlesi tarafından tanınan ve güven duyulan bir kuruluşa odaklanılmıştır.

GÖÇDER, düzenli olarak sağladığı hizmetler ve çeşitli konularda düzenlediği etkinliklerle projenin hedef kitlesi kadınların gündelik yaşamında bir buluşma noktası teşkil etmektedir. Araştırma ekibi 2022 yılı Temmuz ayı sonundan itibaren 3 hafta bu noktada düzenlenen etkinlikleri takip etmiş ve anket uygulaması **27 Temmuz – 8 Eylül 2022** tarihleri arasında, 7 seferde yüz yüze olarak tamamlamıştır (Ağustos 2022: 63, Temmuz 2022: 21, Eylül 2022: 26 olmak üzere toplam 110 anket).

Beş bölüm 50 sorudan oluşan anketin birinci bölümü anketörün görüşme numarası ve görüşme tarihini kayıt altına alabilmesi için ayrılmıştır. İkinci bölümde hane halkı bilgileri, üçüncü bölümde katılımcı hakkındaki genel bilgiler, dördüncü bölümde COVID-19 salgın sürecine dairbilgiler ve son

olarak beşinci bölümde hane halkının yaşam kalitesi hakkında genel sorular bulunmaktadır. Anket çalışması sonuçları SPSS ve Microsoft Office Excel programlarında gerçekleştirilmiştir. Anket çalışmasının gerçekleştirilmesi projenin amaçlarına kısıt oluşturabilecek herhangi bir güçlük yaşanmamıştır.

4. Araştırmanın Örneklemi

Projenin amaçları kapsamında ulaşılması hedeflenen küme Türkiye'de geçici koruma altında bulunan Suriye'den göç etmiş kadınlar olarak tanımlanmıştır. Bir yaş sınırlaması belirlenmemiş olmasına karşın beklenen kendi hanesinde, ailenin sağlık ve beslenme başta olmak üzere gündelik ihtiyaçları konusunda sorumluluk sahibi bir kadın olmasıdır. Bu kıstasa uyuyor olmasına karşın GÖÇDER'in düzenlediği bir etkinliğe katılmak için aynı haneden gelmiş/aynı hanede yaşayan birden çok kadınla görüşülmemiştir. Böylece görüşülecek kadın aracılığıyla bir hanenin bilgisine ulaşılması hedeflenmiştir.

Göç İdaresi Başkanlığı'nın (GİB) 2023 yılı Şubat ayı güncel verilerine göre Türkiye'de geçici koruma altında 3 milyon 5 yüz bin kişi bulunmaktadır. Ankara'da ise bu nüfusun yüzde 1,6'sına tekabül eden 93,544 kişi ikamet etmektedir. Bu açıdan Ankara yoğun göç almış bir kent olmamakla birlikte, başkent olması ve göç alanında faaliyet gösteren ulusal ve uluslararası birçok sivil toplum kuruluşunun merkezine ev sahipliği yapıyor olması nedeniyle projenin amaçları açısından önemli bir yereldir. Ankara'da ikamet eden Suriyeliler yoğun olarak Altındağ, Keçiören ve Mamak ilçelerinde Önder ve Ovacık gibi mahallelerde yaşamaktadır.

Araştırmanın finansal imkânları kısıtlı olduğundan Türkiye ya da Ankara genelinde temsili bir örneklemle çalışmak mümkün olmadığından odaklı ve hızlı bilgi derlemeye yönelik bir yöntem tercih edilmiştir. Bu kapsamda, anılan mahallelerde belediyelerle iş birliği içinde çeşitli hizmetler sağlayan ve hedef kitlenin düzenli olarak ilişkide olduğu bir sivil toplum kuruluşu olan GÖÇDER ile iletişime geçilmiş ve işbirliği çerçevesi sağlanmıştır. Nitekim, araştırmaya katılan kadınların bir kısmının Altındağ ilçesinin Solfasol, Ulubey ve Önder ve kalan kısmının ise Keçiören ilçesinin Ovacık mahallesinde ikamet ediyor olması hedeflenen kitleye ulaşıldığına işaret etmektedir. Katılımcılardan 105'inin geçici koruma altında olup ilgili kimlik kartına sahip olduğu, 3'ünün çeşitli nedenlerle kimliksiz olduğu ve 2'sinde Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartı olduğu görülmüştür. Kimliksiz kişilere geçici korumaya nasıl ve nereden başvurmaları gerektiği konusunda araştırma ekibi tarafından bilgilendirme sağlanmıştır.

Uygulanan 110 anketten 4'ü teknik hatalar içerdiğinden değerlendirme dışı bırakılmıştır. Böylece araştırma 106 kişinin cevapları dikkate alınarak yapılmıştır. Raporun devam eden kısımlarındaki yüzdelikler de bu 106 kişinin anket formundaki sorulara verdikleri yanıtlar üzerinden hesaplanarak sayıya dökülmüştür.

5. Bulgular

5.1. Demografik Profil

Ankara'nın Keçiören semtinde yürütülen anket çalışmasına 106 Suriyeli kadın mülteci ve göçmen katılmıştır. Her katılımcı kadının farklı bir haneden olmasına dikkat edildiğinden araştırmanın 106 haneyi kapsadığının altını tekrar çizerek; görüşülen hanelerde en fazla 13 ve en az 1 kişi bulunurken, ortalama **5.3** kişi yaşamaktadır. Hanelerin **%58**'ini en fazla 5 kişiye kadar nüfus barındırırken, **%41**'i ise en az 6 ve en fazla 10 kişilik ailelerden oluşmaktadır.

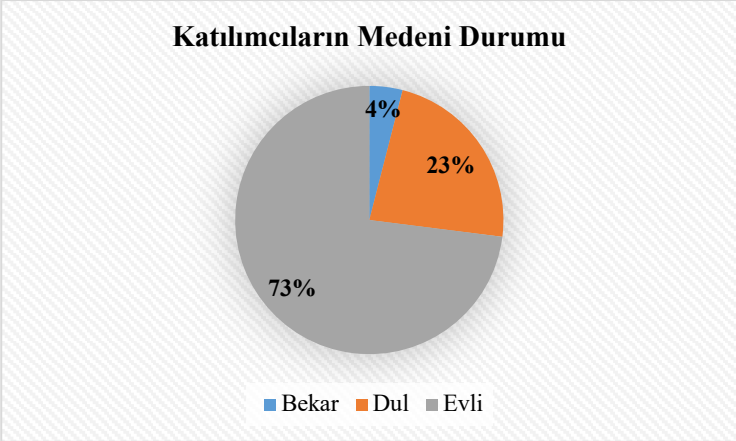
Katılımcıların **%23**'ünü hanelerinde çekirdek aile dışında en az bir kişinin daha bulunduğunu beyan etmiştir. Bu kişi genellikle büyükanne ve/ve veya büyük babadır. Dolayısıyla katılımcı her dört haneden birinde üç kuşaktan oluşan geniş aile ikamet etmektedir.

Katılımcılardan en yaşlısı **1944**'te doğduğunu belirtirken en genci ise **2004** doğumludur.Çekirdek aile üyesi olmayan hane halkı üyelerinden en yaşlısı**1932** doğumlu ve en genci ise **2020** doğumludur.

Anket uygulamasına katılan kişilerin yaşlarının ortalaması **40**'tır ve bu kişilerin doğumyıllarının ortalaması **1982** olarak hesaplanmıştır.

Katılımcıların **78**'i evli, **24**'ü dul ve **4**'ü ise bekâr olduklarını ifade etmişlerdir.

Evli katılımcıların doğum yılı ortalaması **1984** iken eşlerde ise bu ortalamanın **1978** yılı olduğu görülmektedir. Eşler arasındaki ortalama yaş farkı **5.56** yıl olarak bulunmuştur.

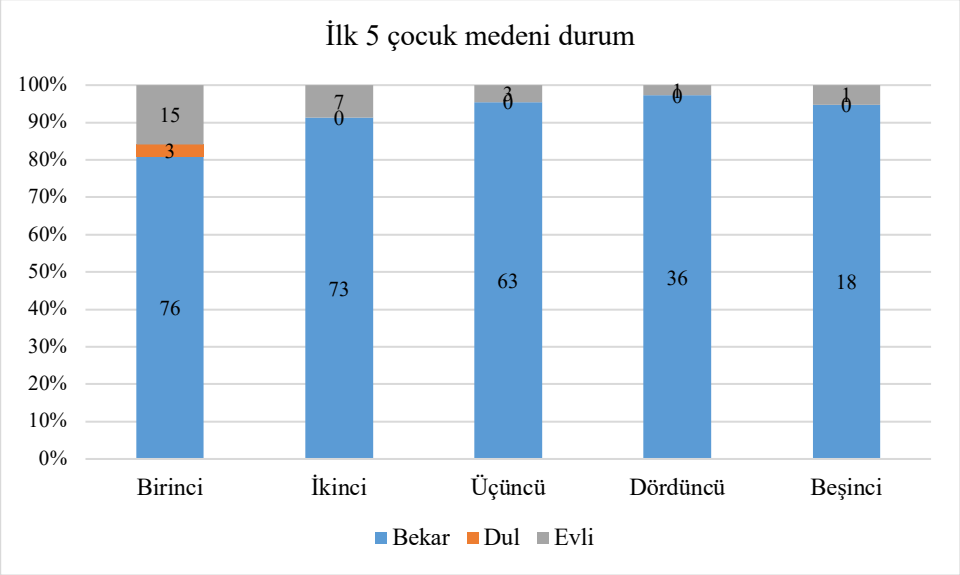

106 kişilik örneklemde katılımcıların tamamına yakınının hanelerinde anne konumunda oldukları görülmektedir. Hanelerin ortalama çocuk sayısı **3,17** olarak tespit edilmiş. Hanedeki çocukların **%58**'i erkek, kalan **%42**'lik kısmı ise kızdır.

94 en büyük çocuk için belirtilen doğum yılı ortalaması 2006 olurken, 82 ikinci çocuk için 2008, 67 üçüncü çocuk için 2011, 36 dördüncü çocuk için 2013 ve 16 beşinci çocuk için 2014 olmuştur. Doğum yılı belirtilen **295** ilk beş çocuğun yaş ortalaması **13**'tür.

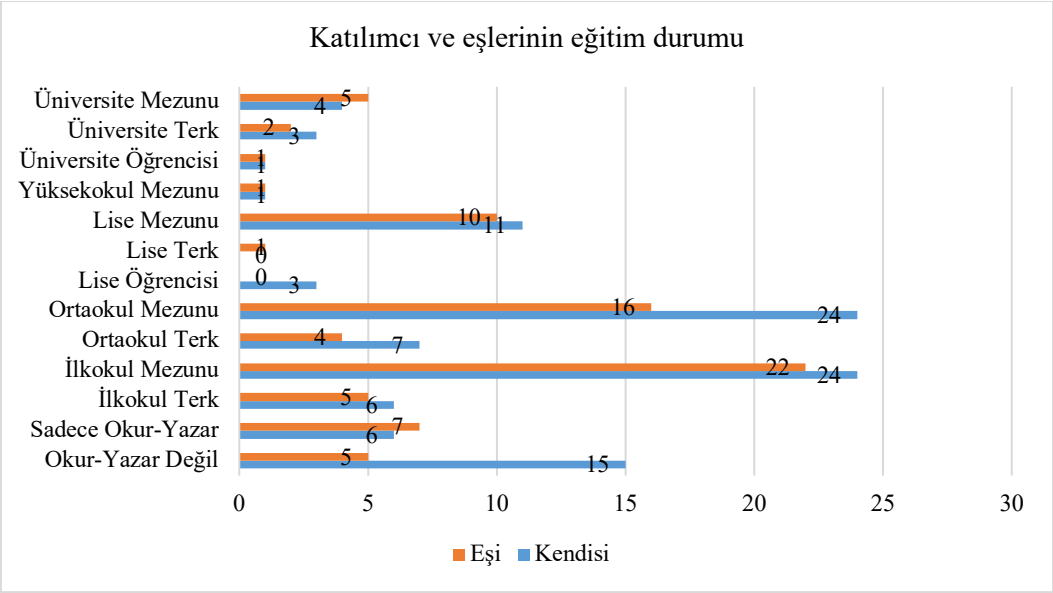

Doğum yılı ortalaması 2006 (22 yaş) olan, 57'si erkek ve 39'u kadın en büyük 94 çocuğun evlilik oranının **%16** olduğu görülmektedir.

5.2. Eğitim Durumu

Kendi ve eşlerinin eğitim durumları sorulduğunda katılımcı kadınların **%14**'ü okur-yazar değilken bu oran eşlerinde **%5**'e düşmektedir. Okulsuz okuryazarlık konusunda katılımcı kadınlar (**%6**) ve eşleri (**%7**) birbirine yakın oranlara sahiptir. Tüm örneklem içinde sadece bir katılımcı (eşiyle birlikte) araştırma kümesindeki en yüksek eğitim düzeyi çıkan "yüksekokul mezunu" olduğunu belirtti. Geçici koruma altında bulunan Suriyeli ebeveynlerin düşük eğitim düzeyine sahip olması gerek güncel konularda (COVID-19 salgını sürecinde bilgiye erişim gibi) kendilerine erişim açısından özel yöntemler kullanılmasını gerektirdiği gibi gerekse de gelecek kuşakların uyumu açısından göz önünde bulundurulması gereken bir durumdur.

5.3. İstihdam Durumu

Katılımcı kadınların **%96**'sı herhangi bir işte çalışmadığını belirtmiştir. 28 katılımcı ise boşanma, ölüm ve sağlık sorunları gibi nedenlerden dolayı çalışamadığını beyan ettiğinden herhangi bir engeli olmadan çalışmayan bu kümeden ayrı değerlendirilmiştir. Yalnızca bir kişi sağlık sorunları nedeniyle çalışmasının mümkün olmadığı belirtilmiştir. Eşlerin ise yarısı (**%52**) herhangi bir işte çalışmamaktadır.

Hanelerde anne-babadan sonra birinci en büyük çocuklardan, en büyüğü 1982 ve en küçüğü 2011 yılı doğumlu (doğum yılı ortalaması 1997) olan yalnızca 19'u (%21) çalışmaktadır.

Katılımcıların **%67**'si "ev hanımı" oldukları için çalışamadıklarını ifade ederek yalnızca **%10**'u etkin olarak iş aradığını ama buna karşın işsiz olduğunu belirtmiştir. Sağlık sorunları nedeniyle çalışamadığını söyleyen kadınların oranının ise **%10** olduğu görülmektedir.

Genel görünümde evdeki ana gelir kaynağı olan çalışan eşlerin **%32**'si çalıştıkları işleri "eş, dost ve komşuların" yardımıyla bulduğunu söylerken; **%19**'u Suriye kökenli, **%18**'si Türk Cumhuriyeti vatandaşı kişiler aracılığıyla istihdam imkânı bulmuşlardır. Katılımcı eşlerinin **%11**'i ise kendileri doğrudan işverenlere iş sorarak iş bulduğunu belirtmiştir.

5.4. Suriye'den Türkiye Göç Süreci

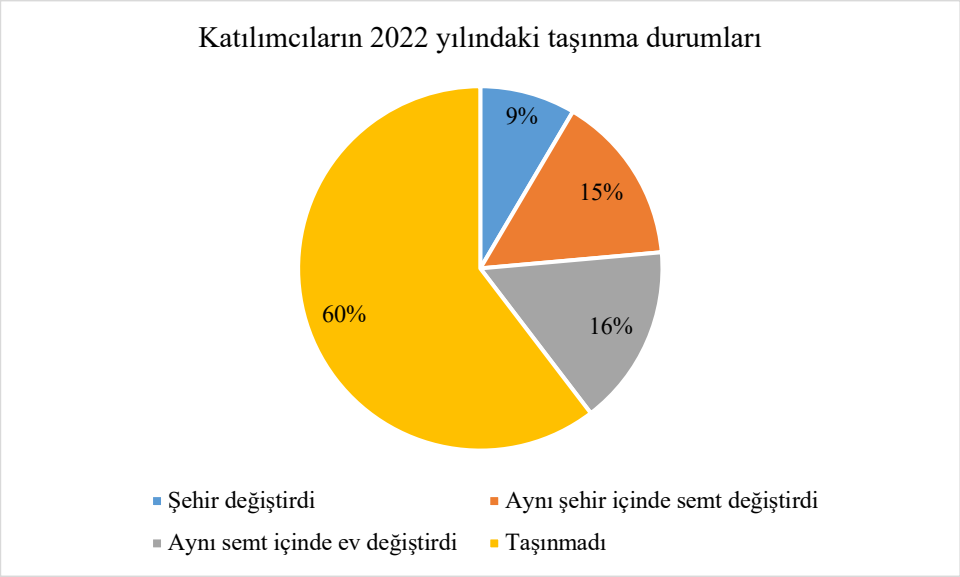
Katılımcıların **%78**'i Halep'te doğmuştur. Şam, Humus ve Rakka sırasıyla doğum yeri olarak en çok belirtilen diğer şehirlerdir.

Katılımcıların Türkiye'ye geliş tarihleri 2014, 2015 ve 2016 yıllarında yoğunlaşmaktadır (**%63**). Katılımcıların büyük kısmının Halep doğumlu olduğu düşünülürse Suriye'de sürmekte olan çatışmaların tarihçesi açısından bu tarihler ayrıca anlamlıdır. Geçen son üç senede ise örneklem grubu özelinde Türkiye'ye gelen kişilerin sayısı azaldığı görülmektedir. Katılımcılardan yalnızca 5 kişi 2020 yılında, 2'şer kişi ise 2021 ve 2022 yıllarında Türkiye'ye giriş yaptığını belirtmiştir.

Katılımcılardan **%95**'i, eşlerinin **%67**'si ve çocuklarının **%55**'i geçici kimlik kartlarına sahiptir. Çeşitli hizmetlere erişim sağlamak konusunda önemli olan bu belgeye sahiplik oranının (araştırma çerçevesinde haneyle ilgili sorumluluklara sahip) kadınlarda diğer iki kümeye göre oldukça yüksek olması politikalar geliştirilmesi yönünde üzerinde düşünmeye değer bir veridir. Yalnızca iki katılımcı kadının eşleriyle birlikte Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartı vardır. Çocukları yetişkin yaşta olup aynı hanede yaşamayan, çocukları hâlihazırda başka ülkelere göç etmiş olan ya da halen Suriye'de bulunan 17 katılımcı, çocuklarının kimlik kartı sahipliğine dair "bilmiyorum" yanıtı vermiştir.

5.5. COVİD-19 Salgın Dönemine ilişkin sorular

Barınma: 64 katılımcı son bir yıl içinde oturdukları evden taşınmadıklarını belirtirken 17 katılımcı "aynı semt içerisinde", 16 katılımcı ise "aynı il içerisinde" taşınmışlardır. Katılımcılardan 8'i ise son bir sene içerisinde başka bir şehirden Ankara'ya taşınmıştır.

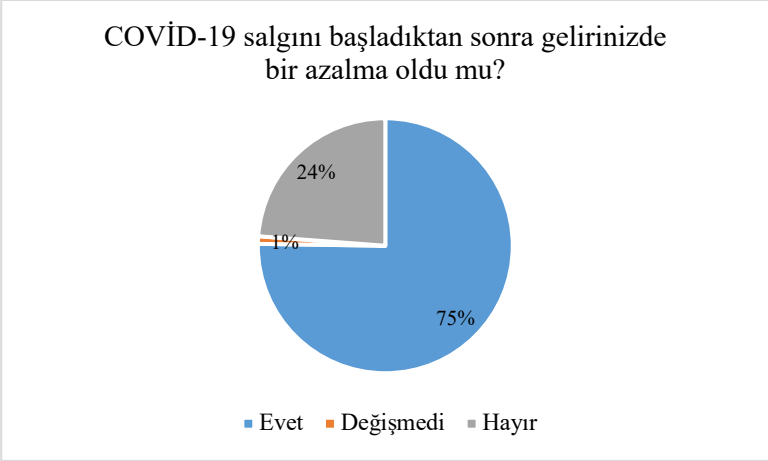

İstihdam: Katılımcı kadınların büyük bölümünün ve eşlerinin de **%52**'sinin çalışmadığını hatırlatarak son bir yıl içerisinde çalışma durumunda yaşanmış olabilecek herhangi bir değişiklik haneye gelir getiren kişiler için sorulduğunda toplam 90 katılımcı cevap vermiştir. Buna göre "bir değişiklik olmadı" diyenlerin oranı **%73** olurken "buldukça çalıştığı işlerde azalma" olduğunu söyleyenlerin oranının ise **%14** olduğu görülmektedir. Katılımcıların hanesine gelir getiren kişilerin **%9**'u düzenli işini değiştirirken iş değiştirmek zorunda kalanların oranı **%3**'tür. Yalnızca bir katılımcının eşi kendi işini kapatmak zorunda kalmıştır. Bu konuda "Diğer" seçeneğini işaretleyen dört katılımcıdan üçü iş değişikliği olduğunu ve diğer bir kişi de en büyük ikinci çocuğun eve gelir getiren kişi olduğunu belirterek onun alım gücünün son bir sene içerisinde azaldığını ifade etti.

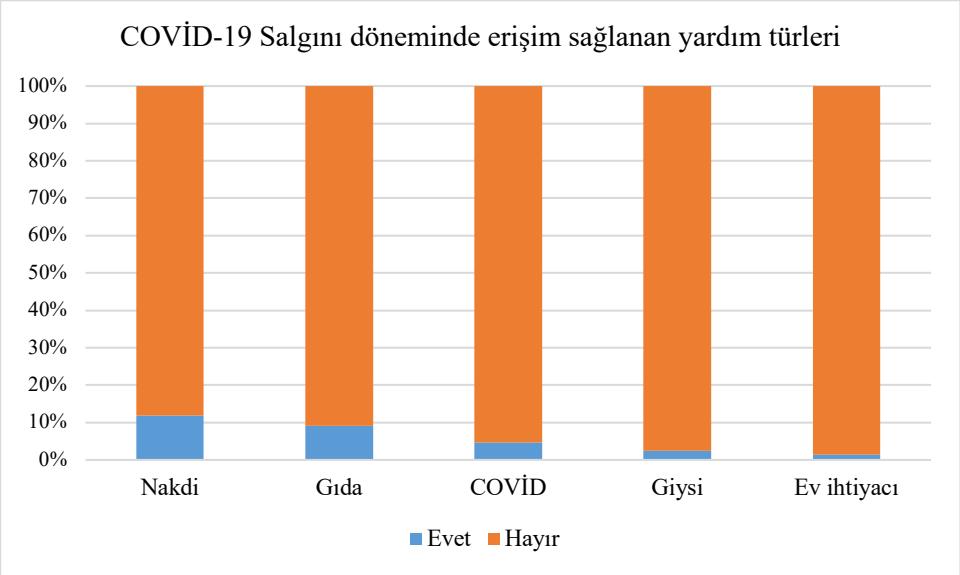
Salgın döneminde hane halkı gelirinin azalması nedeniyle 13 katılımcı (**%17**) haneye gelir getiren asıl kişi dışındaki başka bir üyenin de çalışmaya başladığı belirtmiştir. Çalışmaya başlayan toplam kişi sayısı 16'dır. 5 katılımcı en büyük çocuklarının, 2 katılımcı en büyük ikinci çocuklarının,

2 katılımcı en büyük üçüncü ve dördüncü çocuklarının aynı anda, 1 katılımcı en büyük ikinci ve dördüncü çocuklarının aynı anda, 1 katılımcı en büyük beşinci çocuğunun, 2 katılımcı ise kendisinin çalışmaya başladığını belirtmiştir.

Gelir ve yardım: Katılımcıların **%75**'i salgın başladıktan sonra gelirlerinin azaldığını belirtirken, gelirindeki azalma olanların **%42**'si bu nedenle herhangi bir kurumdan destek aldığını ifade etmiştir. Bu soruya "Hayır" cevabı veren 25 katılımcı içinde herhangi bir geliri olmayanların da bulunduğunu ayrıca not etmek gerekir. Bu açıdan değerlendirildiğinde COVİD-19 salgını döneminde nakdi yardıma erişim sağlayan katılımcıların oranı **%31**'e gerileyecektir.

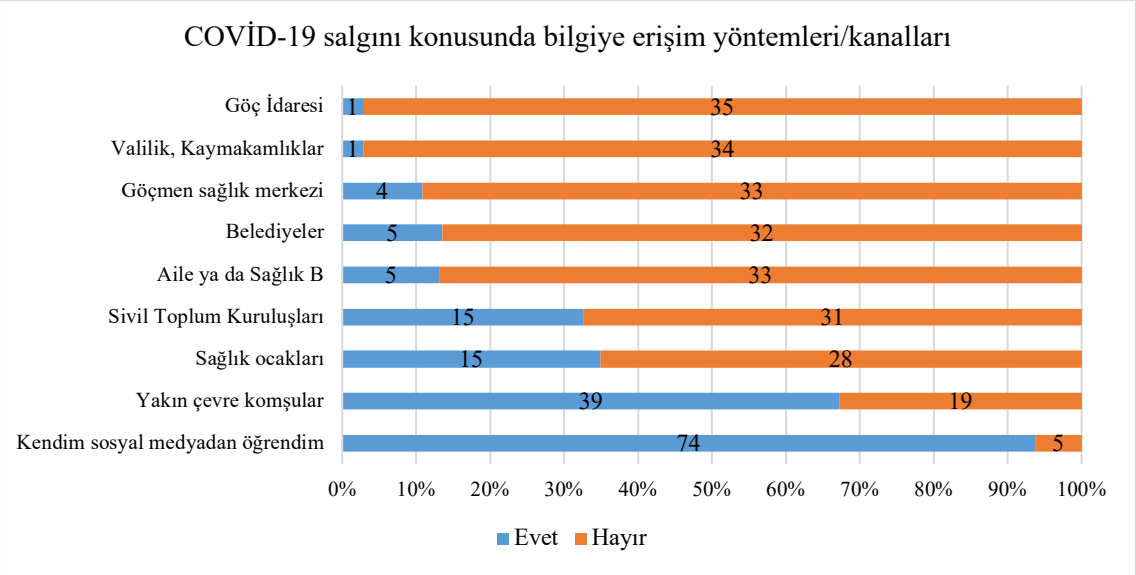

Çeşitli kurumlardan alınan yardım türleri arasında en yaygın olanının nakdi yardım (**%40**) olduğu görülmektedir. Herhangi bir kurumdan nakdi yardım alan 35 katılımcının 15'i yardımı veren kurum olarak çeşitli dernekler ve sivil toplum kuruluşlarına işaret etmiştir. Buradaki sonuçlar bu gibi çalışmalarda katılımcının aldığı yardımın kaynağını doğru olarak bilememesi, yardım kalemleri arasında ayrım yapacak bilgiye sahip olmaması, çeşitli nedenlerle nakdi yardım alıyor olduğunu belirtmekten çekinmesi yaygınca karşılaşılan bir durum olmasına karşın genel durumu anlamak açısından bir veri olarak görülmelidir.

En yaygın olarak erişilebilen ikinci yardım türü gıda (**%31**), üçüncüsü ise COVİD-19 salgınıyla (**%16**) ilgili maske, el dezenfektanı gibi malzemeler olmuştur. Tüm yardım kalemlerinde öne çıkan dört aktör; sivil toplum kuruluşları (**%37**), Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı (**%25**), Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları (**%13**) ve hayırseverler **(%12**) olmuştur.

Bilgiye erişim: Katılımcıların **%65**'i COVID-19 salgını konusunda bir kişi ya da kurum tarafından kendilerine ulaşılarak bilgilendirildiklerini ifade ederken **%10**'u bu soruya "kısmen" cevabını vermiştir. Öte yandan 26 katılımcı salgın hakkındaki bilgilere kendi çaba ve imkânlarıyla erişmiştir. COVİD-19 salgını ile ilgili bilgilerin en yaygın olarak sosyal medyadan edinildiği görülmektedir.

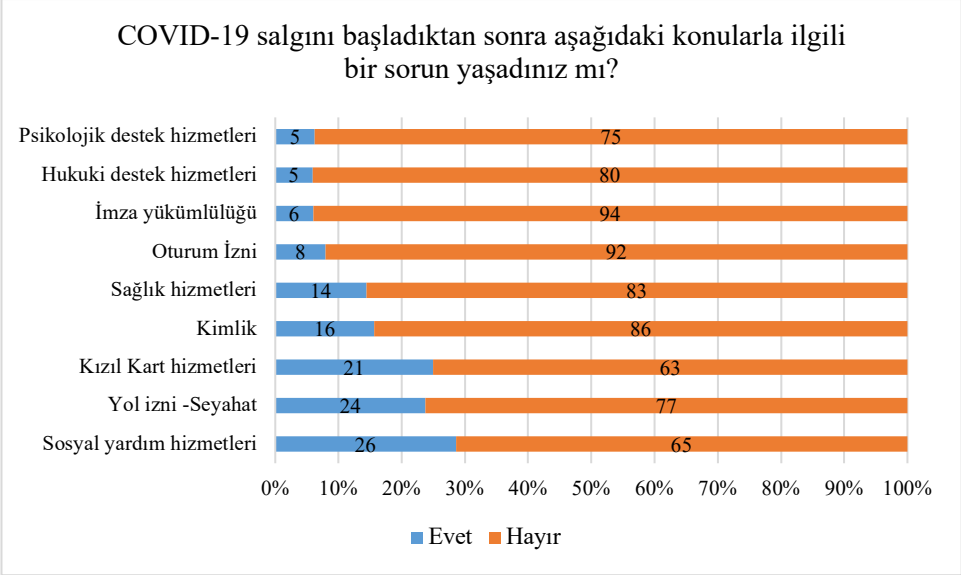

39 kişi yakın çevre ve komşuları tarafından, 15'er kişi ise STK'lar ve Sağlık Ocakları tarafından salgın hakkında bilgilendirildiklerini beyan etmişlerdir. Tablodaki cevaplardan farklı olarak bir katılımcı çocuklarının okuldan edindiği bilgileri hane halkıyla paylaştığını ifade etmiştir. Bir katılımcı ise bu konudaki bilgileri devam etmekte olduğu bir kursta edinmiştir. İki katılımcı ise Türkiye'ye yeni geldiklerini ve salgın sürecinde Suriye'de olduklarından bu soruya cevap veremeyeceklerini söylemiştir.

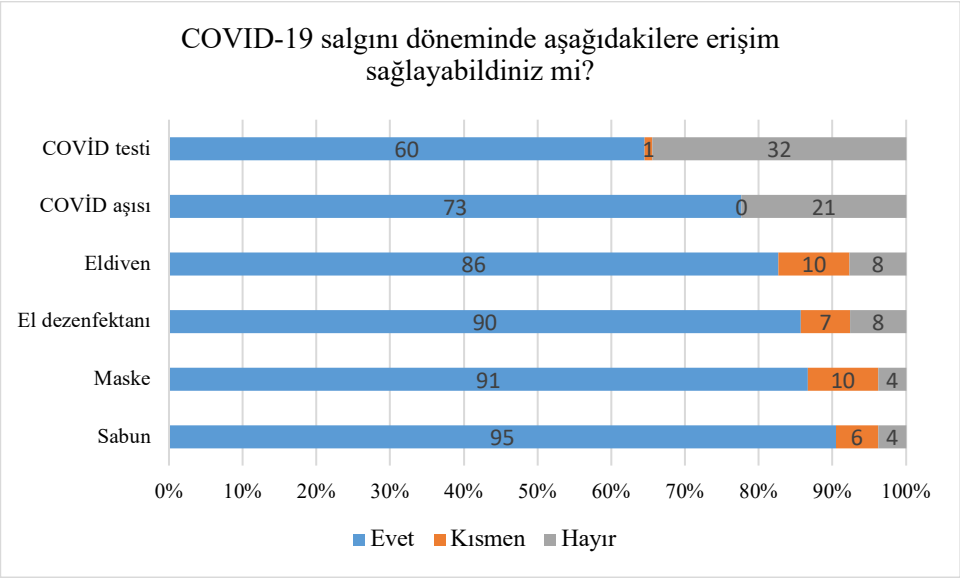
Katılımcıların **%34**'ü medya-televizyon, **%17**'si sosyal medya, %**17**'si ise internetteki yazılı açıklamalar aracılığıyla COVID-19 salgını hakkında bilgilendiğini belirtmiştir.

Katılımcıların 93'ü (**%88**) salgın hakkında Arapça olarak bilgi edinebildiklerini belirtmiştir.

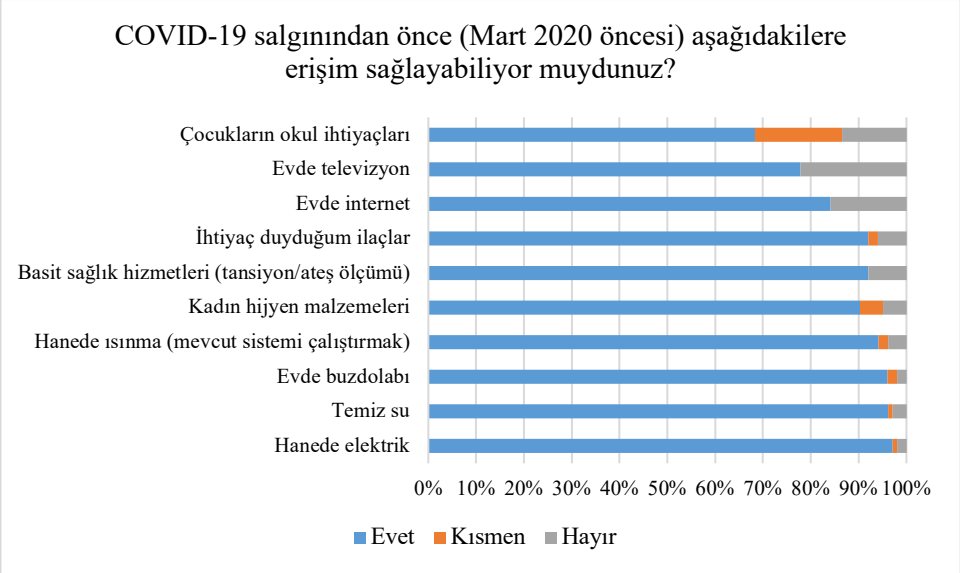
Katılımcıların COVID-19 salgını döneminde belirli hizmetlere erişim konusunda yaşadıkları sorunların dağılımı aşağıdaki tabloda özet olarak sunulmuştur. Kızılay Kart'ın önemli bir gelir kalemi olduğu düşünülürse her dört katılımcıdan birinin bu konuda sorun yaşamış olması önemli bir bulgu olarak not edilmelidir.

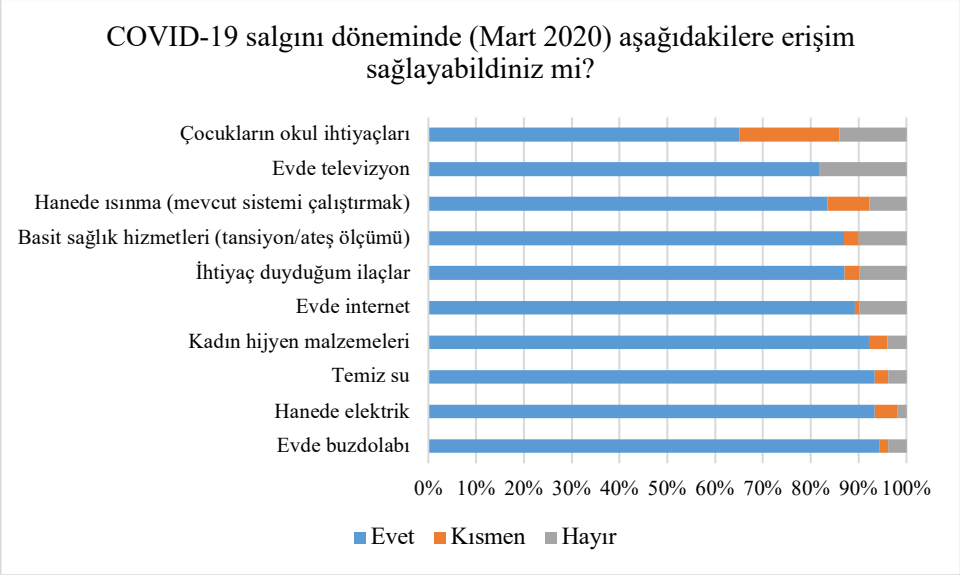

Sağlık hizmetlerine erişim: Katılımcıların birçoğu COVID-19 salgını döneminde hemen hemen tüm gerekliliklere erişimde sıkıntı yaşamamışlardır. 32 kişi COVID-19 testi yaptıramadığını, 21 kişi de COVID-19 aşısına erişemediğini belirmiştir. Aşıya erişemediğini söyleyenler arasında aşı yaptırmayı tercih etmeyenlerin de olduğu not edilmelidir. Nitekim, Bir başka soruda 65 kişi COVID-19 aşısını olduğunu, 41 kişi ise aşı olmadıklarını belirtmiştir. Bu tabloda ise 21 kişi aşıya erişimi olmadığını ifade etmişken 41 kişinin aşı olmadığını söylemesi katılımcılar arasında aşı olmayı tercih etmeyen bir kesimin olduğu anlamına gelmektedir.

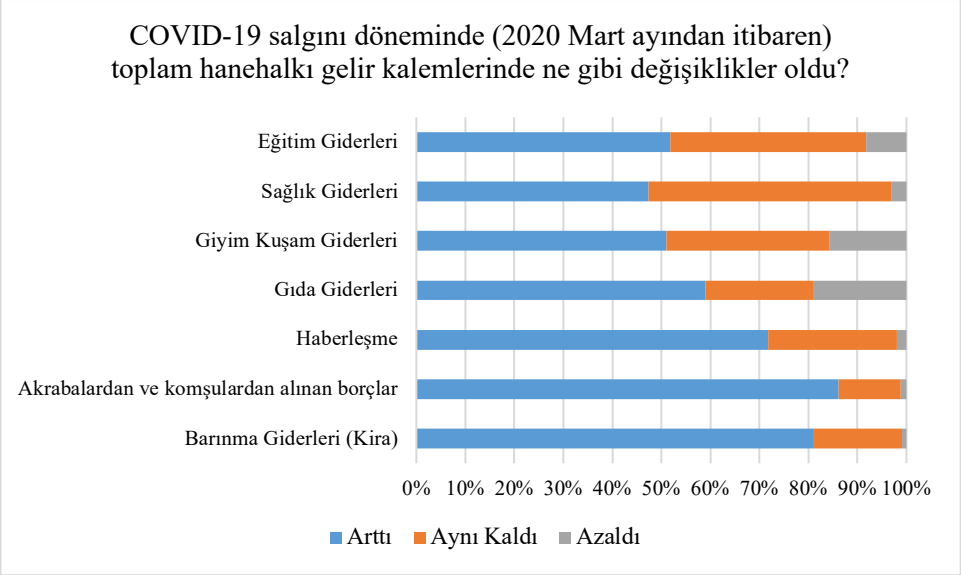

Temel ihtiyaçlara erişim: Salgından önce ve salgın esnasında çeşitli mal ve hizmetlere erişimler karşılaştırıldığında internet ve televizyon erişiminin arttığı görülmektedir. Salgın sürecinde uygulanan karantina ve uzaktan eğitim gibi uygulamaların hanelerde bu kalem kullanımlarda tüm dünyada artış yaşanmıştır. Buna karşın temiz su, elektrik, ısınma ve basit sağlık hizmetlerine erişim konularında azalma olduğu tespit edilmiştir.

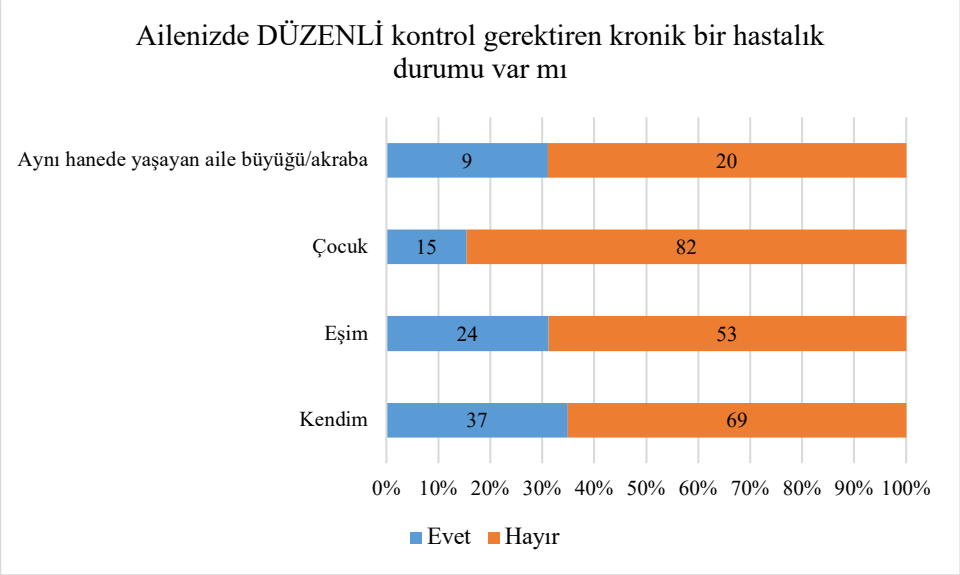
Gelir ve borçluluk: COVID-19 salgını döneminde (2020 Mart ayından itibaren) toplam hane halkı gelir kalemlerinden gıda, barınma (kira), giyim kuşam ve haberleşme giderlerinin arttığı ifade edilmiştir. Diğer yandan 44 katılımcı (**%85**) ise akrabalarından veya komşularından aldıkları borçların miktarlarının arttığını belirtmişlerdir. Sağlık ve eğitim giderleriyle ilgili katılımcıların çoğundan salgın öncesiyle aşağı yukarı aynı kaldığı cevabı alınmıştır.

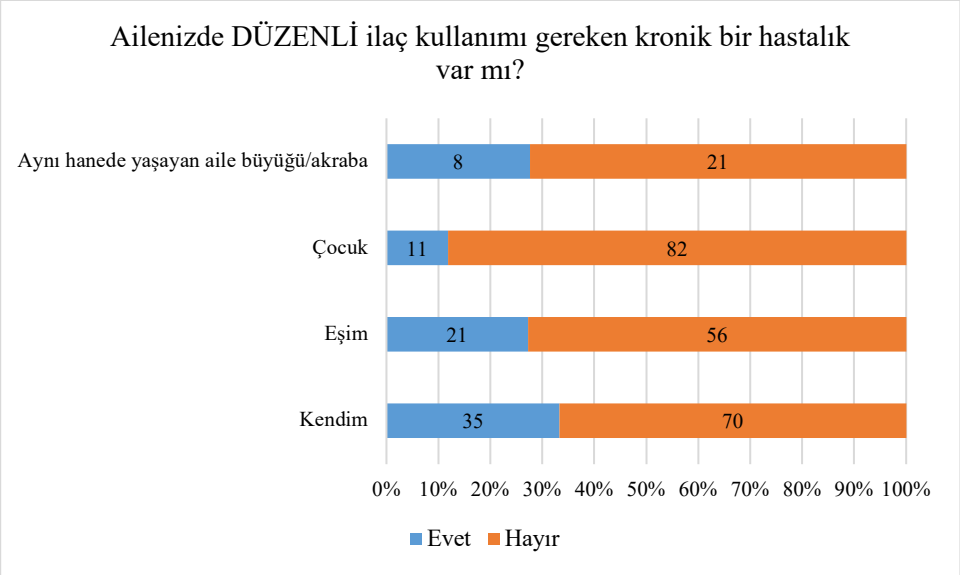
Isınma: Katılımcıların yarısından fazlası (**%54**) hanelerinde doğal gaz ile ısındıklarını belirtmiş ve 2 kişi de hanelerinde herhangi bir ısınma sistemi olmadığını söylemiştir. Kış ayalarında iki veya üç ailenin evlerini birleştirerek ya da battaniye ve yorgan gibi eşyalarla ısındıklarını ifade edilmiştir. Katılımcıların **%56**'sı ısınma sistemlerini düzenli olarak kullanabildiklerini söylemişlerdir. "Elektrik ve ısınma masraflarınız toplam gelirinizin ne kadarına denk geliyordur?" sorusuna her beş katılımcıdan biri (**%21**) gelirlerinin yarısından fazlasını bu kalemlere harcadıklarını belirtmiştir. 4 katılımcı elektrik kullanmadığını ve 7 katılımcı da herhangi bir ısınma sistemine sahip olmadığını ifade etmiştir. "Nasıl ısınıyorsunuz?" sorusunda 9 katılımcı herhangi bir ısınma sistemine sahip olmadığını belirtmiştir.

5.6. Genel sağlık durumu

37 katılımcı (**%35**) düzenli kontrol gerektiren kronik bir hastalık durumu olduğunu belirtmiştir. Kendisinde ve ailesinde en yaygın kronik hastalıklar tansiyon (12), engellilik (8), kalp (7) ve şeker (7) olarak ifade edilmiştir. Ailede düzenli bakım gerektiren engellilik durumu için 4 katılımcı eşini, 5 katılımcı çocuğu ve 3 katılımcı ise aynı hanede yaşayan aile büyüğü ya da akrabası olduğunu belirtmiştir. Görüştüğümüz katılımcıların hiçbiri kendi için bir engellilik durumu olduğunu belirtmemiştir.

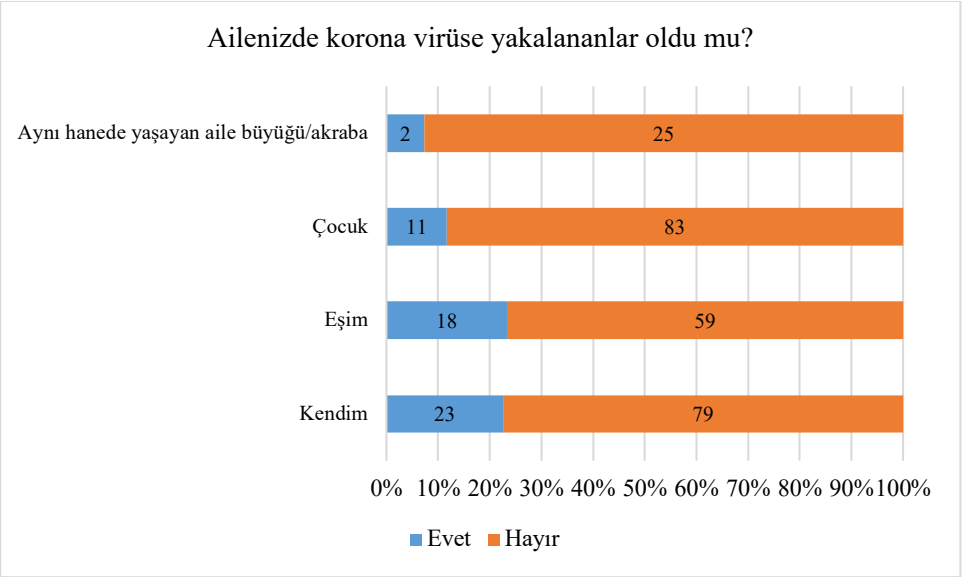

35 katılımcı (**%33**) düzenli ilaç kullanımı gerektiren kronik bir hastalığı olduğu söylemiştir. Bu durum aynı hanede yaşayan aile büyüğü/akraba için **%28**, eşi için **%27** ve çocukları için **%12** oranlarında geçerlidir. Hanesinde bu durum olduğu ifade eden 70 katılımcının (9'u cevap vermemiştir) **%70**'i gerekli ilaçlara düzenli olarak erişmek konusunda bir sorun yaşamadığımı belirtmiştir. İlacı sağlayacak kurumlara düzenli ulaşacak maddi imkândan yoksun olmak bu engeldeki en yaygın sorun olarak belirtilmiştir. Yine hanesinde bu durum olduğunu ifade eden 70 katılımcının (11'i cevap vermemiştir) sadece **%9**'u gerekçi ilaçlara düzenli erişim konusunda COVİD-19 salgını dönemiyle birlikte zorluk yaşamaya başladığını ifade etmiştir.

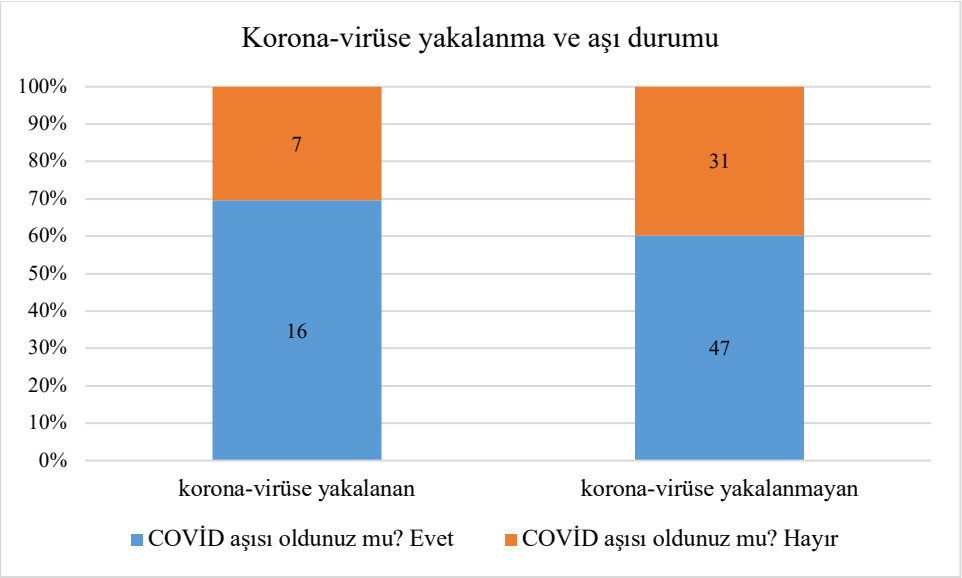

5.7. COVİD-19 salgınından etkilenme

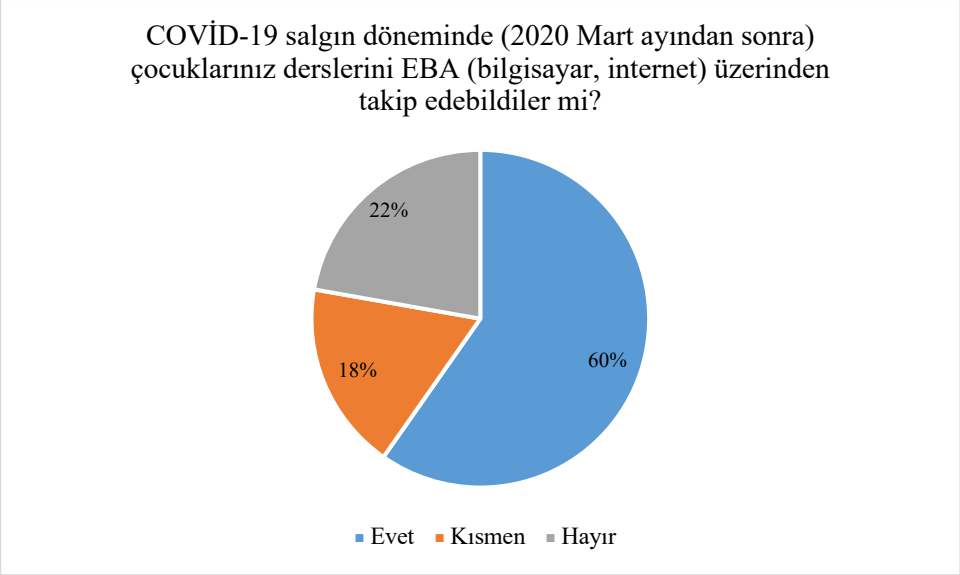
Katılımcıların yalnızca **%22**'si, eşlerin **%17**'si, çocukların **%9**'u ve aile büyüğü/akrabaların **%1**'i korona-virüse yakalanmışlardır.

Diğer yandan, "COVİD aşısı oldunuz mu?" sorusuna cevap veren 105 katılımcıdan **%62**'si aşı olduğunu beyan ederken bu soruya verilen cevaplar katılımcıların korona-virüse yakalanma durumuyla çaprazlandığında aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

Son olarak katılımcılara çocuklarının COVİD-19 salgını döneminde uzaktan eğitime erişim konusunda bir sorun yaşayıp yaşamadıkları sorulmuştur. Bu soruya cevap verebilir durumdaki 72 katılımcının durumunu gösteren tablo aşağıda sunulmuştur. Buna göre katılımcıların **%40**'ı bu dönemde uzaktan eğitime katılmak konusunda sorunlar yaşadığını belirtmiştir.

6. SONUÇ

ODTÜ Bilimsel Araştırmalar Projeleri Koordinasyonu tarafından, "Çok Disiplinli Araştırma Projesi" türünde ÇDAP-102-2022-10931 proje koduyla desteklenen "COVID19 Salgını Sürecinde Türkiye'de Geçici Koruma Altında Bulunan Suriyelilerin Sağlık Risk Analizinin Sosyal Epidemiyolojik Araştırması" 2022 yılında Ankara'da, Göçmen Hakları ve Sosyal Uyum Derneği (GÖÇDER) isimli sivil toplum kuruluşuyla iş birliğinde ve 110 katılımcı ile tamamlanmıştır.

Bu örneklem özelinde yapılabilecek temel çıkarımlar:

- Ankara'da yaşayan geçici koruma altındaki Suriyelilerin COVİD-19 salgını döneminde toplumun genelinden daha farklı ve derin olumsuzluklar yaşamadığı, sağlık hizmetlerine ve özellikle salgınla mücadele için gerekli bilgi ve malzemelere erişim sağlayabildiği görülmektedir.
- Bu genel durum katılımcı kümenin özel kırılganlıkları olmadığı anlamına gelemeyeceği gibi Türkiye'nin farklı bölgelerinde, benzeri bir çerçeveden yapılan araştırmalara göre daha olumlu bir tablo çizilmiş olmasının sebebi Ankara ilinde yaşayan Suriyelilerin diğer bölgelere göre daha olumlu (konut, istihdam, toplumsal ağlar, sivil toplum gibi) olanaklara sahip olmasına işaretle düşünülebilir.
- Diğer yandan, COVİD-19 salgını döneminde bilgiye ve hizmetlere erişim gibi konularda görülmektedir ki katılımcılar kendi toplumsal ilişki ağları (bunların WhatsApp iletişim grupları gibi elektronik uzantıları) ve kendi yerellerindeki sivil toplum kuruluşları üzerinden dış dünyayla ilişki kurmaktadırlar. Bu durumun çalışılan kümeye erişim, uyum konusunda desteklenmeleri ve istihdam temelli bir hayat kurabilmeleri yönünde geliştirilecek politikalar açısından bir yol haritası çizer niteliktedir.

Projenin üç temel çıktısı olduğu belirtilebilir. Öncelikle projenin anket uygulaması araştırma kısmının GÖÇDER ile iş birliğinde gerçekleştirilmesi sürecinde, anılan sivil toplum kuruluşunun gönüllülerine toplumsal araştırmalar genel kapsamında eğitim verilmiş ve böylece kuruluşun kendi çalışmalarında toplumsal bilgi üretebilmesi yönünde bir kapasite gelişimi sağlanmıştır. Bu kapsamda proje araştırmacısı Elif İpek Çakar önemli bir araştırma koordinasyon deneyimi kazanmıştır.

Projenin ikinci çıktısı ise uluslararası akademik bir bildiri olmuştur. Araştırma sonuçları ilk elden, 28-30 Eylül tarihleri arasında Almanya'nın Chemnitz kentinde dördüncüsü düzenlenen "Conference of the German Network of Forced Migration Researchers" konferansında "Access to Healthcare for Syrian Refugees in Turkey during the Pandemic: A Case Analysis Research" başlıklı bir bildiriyle, projesi asistanı Elif İpek Çakar ile ortak bir çalışma olarak, sunulmuştur (Bakınız Ek 4 ve EK 5). Bu bildiri öncelikle Türkçe bir makale olarak yazılmaktadır.

Projenin üçüncü çıktısı ise ODTÜ İktisat Bölümü öğretim üyeleri Doç. Dr. İlhan Can Özen ve Doç. Dr. Pinar Derin-Güre'nin sürdürmekte olduğu "Health Risk Analysis of Syrian Immigrants in Turkey During the COVID-19 Outbreak" başlıklı ekonometrik ölçek geliştirme çalışmasında kullanılan/kullanılacak değişkenlerin toplumsal bir araştırma zemininde sınanması olmuştur.

7. KAYNAKÇA

ABD Diab, J. L., & Naal, H. (2020). On Hierarchy of Emergencies: SGBV and Mental Health among Refugees in Times of COVID-19.

Abufaraj, M., Eyadat, Z., Al-Sabbagh, M. Q., Nimer, A., Moonesar, I. A., Yang, L., ... & Al-Qutob, R. E. (2021). Gender-based disparities on health indices during COVID-19 crisis: a nationwide cross-sectional study in Jordan. International Journal for Equity in Health, 20(1), 1-10.

Al Munajed, D., & Ekren, E. (2020). Exploring the impact of multidimensional refugee vulnerability on distancing as a protective measure against COVID-19: The case of Syrian refugees in Lebanon and Turkey. Journal of Migration and Health, 1, 100023.

Alemi, Q., Stempel, C., Siddiq, H., & Kim, E. (2020). Refugees and COVID-19: achieving a comprehensive public health response. Bulletin of the World Health Organization, 98(8), 510.

Asongu, S. A., & Usman, U. M. (2020). The COVID-19 pandemic: Theoretical and practical perspectives on children, women and sex trafficking. Health care for women international, 41(11-12), 1384-1397.

Bali, S., Dhatt, R., Lal, A., Jama, A., Van Daalen, K., & Sridhar, D. (2020). Off the back burner: diverse and gender-inclusive decision-making for COVID-19 response and recovery. BMJ Global Health, 5(5), e002595.

Barron, G. C., Laryea-Adjei, G., Vike-Freiberga, V., Abubakar, I., Dakkak, H., Devakumar, D., ... & on COVID, L. C. (2021). Safeguarding people living in vulnerable conditions in the COVID-19 era through universal health coverage and social protection. The Lancet Public Health.

Barua, A., & Karia, R. H. (2020). Challenges faced by Rohingya refugees in the COVID-19 pandemic. Annals of Global Health, 86(1).

Bhagat, R. B., Reshmi, R. S., Sahoo, H., Roy, A. K., & Govil, D. (2020). The COVID-19, migration and livelihood in India: challenges and policy issues. Migration Letters, 17(5), 705-718.

Bojorquez, I., Cabieses, B., Arósquipa, C., Arroyo, J., Novella, A. C., Knipper, M., ... & Rojas, K. (2021). Migration and health in Latin America during the COVID-19 pandemic and beyond. The Lancet, 397(10281), 1243-1245.

Bojorquez, I., Infante, C., Vieitez, I., Larrea, S., & Santoro, C. (2020). Migrants in transit and asylum seekers in Mexico: an epidemiological analysis of the Covid-19 pandemic. medRxiv.

Boshra, A. A., Al-Dabbagh, Z. S., Al Eid, N. A., Al Eid, M. A., Al-Musaibeh, S. S., Al-Miqtiq, M. N., ... & Al-Zeyad, G. M. (2020). The effects of corona virus (COVID-19) outbreak on the individuals' mental health and on the decision makers: A comparative epidemiological study. International Journal of Medical Research & Health Sciences, 9(3), 26-47.

Brickhill-Atkinson, M., & Hauck, F. R. (2021). Impact of COVID-19 on resettled refugees. Primary Care: Clinics in Office Practice, 48(1), 57-66.

Budak, F., Özer, Ö., & Özkan, O. (2021). Investigation of COVID-19 Risk Perception and Psychological Well-being in Syrian Refugees. Smith College Studies in Social Work, 91(4), 309-323.

Castillo, R., & Amoah, P. A. (2020). Africans in post-COVID-19 pandemic China: is there a future for China's 'new minority'?. Asian Ethnicity, 21(4), 560-565.

CDC. (2020). Health equity considerations and racial and ethnic minority groups. Centers for Disease Control and Prevention.

Chakraborty, I., & Maity, P. (2020). COVID-19 outbreak: Migration, effects on society, global environment and prevention. Science of the Total Environment, 728, 138882.

Chander, R., Murugesan, M., Ritish, D., Damodharan, D., Arunachalam, V., Parthasarathy, R., ... & Kumar, C. N. (2021). Addressing the mental health concerns of migrant workers during the COVID-19 pandemic: An experiential account. International Journal of Social Psychiatry, 67(7), 826-829.

Clark, E., Fredricks, K., Woc-Colburn, L., Bottazzi, M. E., & Weatherhead, J. (2020). Disproportionate impact of the COVID-19 pandemic on immigrant communities in the United States. PLoS Neglected Tropical Diseases, 14(7), e0008484.

Cohen, J. H. (2020). Modeling migration, insecurity and COVID-19. Migration Letters, 17(3), 405-409.

Cortez, E. A., & van Blerk, L. (2021). The impact of COVID-19 on older refugees. Forced Migration Review, (67), 36-38.

Doğan, B. K., & Pekasıl, A. N. (2021). COVID-19 Pandemisi bağlamında evsizler, mevsimlik tarım işçileri, mülteci, şartlı mülteci ve geçici koruma kapsamında bulunan Suriyelilerin sorunları üzerine bir değerlendirme. Toplum ve Sosyal Hizmet, 32(1), 275-292.

Doganay, M., & Demiraslan, H. (2016). Refugees of the Syrian civil war: impact on reemerging infections, health services, and biosecurity in Turkey. Health security, 14(4), 220-225.

Duan, Y., Ma, J., Huang, Y., Chen, X., & Zheng, Z. J. (2021). State fragility and the coronavirus disease 2019 (COVID-19) pandemic: an ecologic analysis of data from 146 countries. Global Health Journal, 5(1), 18-23.

Duclos, D., & Palmer, J. (2020). COVID-19 in the Context of Forced Displacement: Perspectives from the Middle East and East Africa. Briefing, Brighton: Social Science in Humanitarian Action (SSHAP).

Edmonds, J., & Flahault, A. (2021). Refugees in Canada during the First Wave of the COVID-19 Pandemic. International Journal of Environmental Research and Public Health, 18(3), 947.
Ertürk, S. A. (2020). Koronavirüs salgınının Türkiye'deki Suriyelilere etkileri üzerine ilk izlenimler. Göç Dergisi (GD), 7(1), 121-146.
Gama, A., Rocha, J. V., Marques, M. J., Azeredo-Lopes, S., Pedro, A. R., & Dias, S. (2022). How Did the COVID-19 Pandemic Affect Migrant Populations in Lisbon, Portugal? A Study on Perceived Effects on Health and Economic Condition. International Journal of Environmental Research and Public Health, 19(3), 1786.
Germain, S., & Yong, A. (2020). COVID-19 highlighting inequalities in access to healthcare in England: a case study of ethnic minority and migrant women. Feminist legal studies, 28(3), 301-310.
Giammarinaro, M. G. (2020). COVID-19 Position paper: The impact and consequences of the COVID-19 pandemic on trafficked and exploited persons. United Nations Human Rights Special Procedures, 6.
Gogoi, M., Armitage, R., Brown, G., Ryan, B., Eborall, H., Qureshi, N., ... & Nellums, L. B. (2021). Putting the voices and insights of migrants and diverse ethnic groups at the centre of our response to COVID-19. Public health, 197, e1.
Golesorkhi, L. Z., Fortson, G., Harder, K., & Riedmann, T. (2020). Centering community in COVID-19 responses: refugee women's livelihoods in a global pandemic. International Journal of Sociology and Social Policy.
Gruer, L., Agyemang, C., Bhopal, R., Chiarenza, A., Krasnik, A., & Kumar, B. (2021). Migration, ethnicity, racism and the COVID-19 pandemic: a conference marking the launch of a new global society. Public Health in Practice, 2, 100088.
Guadagno, L. (2020). Migrants and the COVID-19 pandemic: An initial analysis.
Hinchman, A., Ali, D., Goodwin, B. W., Gillie, M., Boudreaux, J., & Laborde, Y. (2020). Global health is local health: a multidisciplinary perspective of COVID-19. The Ochsner Journal, 20(2), 123.
Hossain, A. N. M. (2020). The future of refugee and displaced people: A post COVID-19 perspective. Asian Social Science, 17(1), 21-33.
Hu, Y., Xu, C. L., & Tu, M. (2020). Family-mediated migration infrastructure: Chinese international students and parents navigating (im) mobilities during the COVID-19 pandemic. Chinese Sociological Review, 1-26.
Igoye, A. (2020). Migration and immigration: Uganda and the COVID-19 pandemic. Public integrity, 22(4), 406-408.
Irudaya Rajan, S., Sivakumar, P., & Srinivasan, A. (2020). The COVID-19 pandemic and internal labour migration in India: A 'crisis of mobility'. The Indian Journal of Labour Economics, 63(4), 1021-1039.
Jadoo, S. A. A., Dastan, I., Al-Samarrai, M. A. M., Yaseen, S. M., Abbasi, A., Alkhdar, H., ... & Danfour, O. M. (2020). Knowledge, attitude, and practice towards COVID-19 among Syrian people resident in Turkey. Journal of Ideas in Health, 3(Special2), 278-285.
Jesus, T. S., Kamalakannan, S., Bhattacharjya, S., Bogdanova, Y., Arango-Lasprilla, J. C., Bentley, J., ... & of the American, I. N. G. (2020). People with disabilities and other forms of vulnerability to the COVID-19 pandemic: study protocol for a scoping review and thematic analysis. Archives of rehabilitation research and clinical translation, 2(4), 100079.
Kiester, E., & Vasquez-Merino, J. (2021). A virus without papers: Understanding COVID-19 and the impact on immigrant communities. Journal on Migration and Human Security, 9(2), 80-93.
Kocabaş, A. (2020). Eşitsizlik ve Covid-19. COVID-19 PANDEMİSİ 6. AY DEĞERLENDİRME RAPORU. Türk Tabipler Birliği.
Kollender, E., & Nimer, M. (2020). Long-term exclusionary effects of COVID-19 for refugee children in the German and Turkish education systems: A comparative perspective. IPC-Mercator Policy Brief, 20200717-00071708.
Kortukova, T. O., Dei, M. O., Blahodarnyi, A. M., & Kaminska, N. V. (2020). COVID-19: Regulation of Migration Processes in The European Legal Area. Cuestiones Políticas, 38.
Krubiner, C., O'Donnell, M., Kaufman, J., & Bourgault, S. (2021). Addressing the Covid-19 Crisis's Indirect Health Impacts for Women and Girls. Center for Global Development.
Lambert, H., Gupte, J., Fletcher, H., Hammond, L., Lowe, N., Pelling, M., ... & Shanks, K. (2020). COVID-19 as a global challenge: towards an inclusive and sustainable future. The Lancet Planetary Health, 4(8), e312-e314.
Lancet, T. (2021). Protecting refugees during the COVID-19 pandemic. Lancet (London, England), 397(10292), 2309.
Leblebicioglu, H. (2016). Managing health and infections in refugees: Turkey's experience. International Journal of Infectious Diseases, 45, 56.
Lee, J. N., Mahmud, M., Morduch, J., Ravindran, S., & Shonchoy, A. S. (2021). Migration, externalities, and the diffusion of COVID-19 in South Asia☆. Journal of Public Economics, 193, 104312.

Loewenson, R., Accoe, K., Bajpai, N., Buse, K., Abi Deivanayagam, T., London, L., ... & van Rensburg, A. J. (2020). Reclaiming comprehensive public health. BMJ global health, 5(9), e003886.
Macaninch, E., Martyn, K., & do Vale, M. L. (2020). Exploring the implications of COVID-19 on widening health inequalities and the emergence of nutrition insecurity through the lens of organisations involved with the emergency food response. BMJ nutrition, prevention & health, 3(2), 374.
Madar, A. A., Benavente, P., Czapka, E., Herrero-Arias, R., Haj-Younes, J., Hasha, W. H. W., ... & Diaz, E. (2021). COVID-19: access to information, level of trust and adherence to health advice among migrants in Norway.
Malatzky, C., Gillespie, J., Couch, D. L., & Cosgrave, C. (2020). Why place matters: A rurally-orientated analysis of COVID-19's differential impacts. Social Sciences & Humanities Open, 2(1), 100063.
Mardin, D., Özvarış, Ş. B., Sakarya, S., Kayı, İ., Gürsoy, G., Yukarıkır, N., & Başpınar, A. (2020). Covıd-19 sürecinde Türkiye'de göçmen ve mültecilerin durumu. Sağlık ve Toplum Özel Sayı (Temmuz), 112-118.
Menculini, G., Bernardini, F., Attademo, L., Balducci, P. M., Sciarma, T., Moretti, P., & Tortorella, A. (2021). The influence of the urban environment on mental health during the COVID-19 pandemic: focus on air pollution and migration—a narrative review. International Journal of Environmental Research and Public Health, 18(8), 3920.
Monshipouri, M., Ellis, B. A., & Yip, C. R. (2020). Managing the Refugee Crisis in the Era of the COVID-19 Pandemic. Insight Turkey, 22(4), 179-200.
Morgan, C., & Rose, N. (2020). Multidisciplinary research priorities for the COVID-19 pandemic. The Lancet Psychiatry, 7(7), e33.
MPI. (2020). Will international migration governance survive the COVID-19 pandemic. Migration Policy Institute.
Mukumbang, F. C. (2020). Are asylum seekers, refugees and foreign migrants considered in the COVID-19 vaccine discourse?. BMJ global health, 5(11), e004085.
Nungsari, M., Yin, C. H., Fong, N., & Pillai, V. (2021). Understanding the impact of the COVID-19 outbreak on vulnerable populations in Malaysia through an ethical lens: A study of NGOs and organizations involved in aid distribution. Wellcome Open Research, 6.
Orcutt, M., Patel, P., Burns, R., Hiam, L., Aldridge, R., Devakumar, D., ... & Abubakar, I. (2020). Global call to action for inclusion of migrants and refugees in the COVID-19 response. The Lancet, 395(10235), 1482-1483.
Pala, K. (2020). COVID-19 Pandemisi ve Türkiye'de halk sağlığı yönetimi. Sağlık ve Toplum, 30(Özel Sayı), 39-50.
Panebianco, S. (2021). Towards a Human and Humane Approach? The EU Discourse on Migration amidst the Covid-19 Crisis. The International Spectator, 56(2), 19-37.
Paton, A., Fooks, G., Maestri, G., & Lowe, P. (2020). Submission of evidence on the disproportionate impact of COVID 19, and the UK government response, on ethnic minorities and women in the UK.
Piccoli, L., Dzankic, J., & Ruedin, D. (2021). Citizenship, Migration and Mobility in a Pandemic (CMMP): A global dataset of COVID-19 restrictions on human movement. PloS one, 16(3), e0248066.
Pimentel Walker, A. P., Sanga, N., Benson, O. G., & Yoshihama, M. (2021). Risk communication and institutional racism: the protective health effect of refugee-led community organizations. Health security, 19(S1), S-89.
Rafaeli, T., & Hutchinson, G. (2020). The secondary impacts of COVID-19 on women and girls in Sub-Saharan Africa.
Rajan, S. I. (2020). Migrants at a crossroads: COVID-19 and challenges to migration. Migration and Development, 9(3), 323-330.
Ratha, D. K., De, S., Kim, E. J., Plaza, S., Seshan, G. K., & Yameogo, N. D. (2020). COVID-19 crisis through a migration lens. Migration and development brief, 32.
Sakamoto, M., Begum, S., & Ahmed, T. (2020). Vulnerabilities to COVID-19 in Bangladesh and a reconsideration of sustainable development goals. Sustainability, 12(13), 5296.
Sakharına, ı. K. (2020). Sıtuatıon and condıtıons of ınternatıonal refugees ın the pandemıc of covıd-19 (law revıew of ınternatıonal refugees). Awang long law review, 2(2), 56-63.
Salma, J., & Giri, D. (2021). Engaging immigrant and racialized communities in community-based participatory research during the Covid-19 pandemic: challenges and opportunities. International Journal of Qualitative Methods, 20, 16094069211036293.
Schomaker, R. M., & Bauer, M. W. (2020). What drives successful administrative performance during crises? Lessons from refugee migration and the Covid-19 pandemic. Public administration review, 80(5), 845-850.
Sharma, V., Scott, J., Kelly, J., & VanRooyen, M. J. (2020). Prioritizing vulnerable populations and women on the frontlines: COVID-19 in humanitarian contexts. International Journal for Equity in Health, 19(1), 1-3.

Shen, J. (2020). Covid-19 and inter-provincial migration in China. Eurasian Geography and Economics, 61(4-5), 620-626.
Shields, J., & Alrob, Z. A. (2020). COVID-19, migration and the Canadian immigration system: Dimensions, impact and resilience. Toronto York University.
Shimizu, K., & Negita, M. (2020, December). Lessons learned from Japan's response to the first wave of COVID-19: a content analysis. In Healthcare (Vol. 8, No. 4, p. 426). Multidisciplinary Digital Publishing Institute.
Sirkeci, I., & Yucesahin, M. M. (2020). Coronavirus and migration: analysis of human mobility and the spread of Covid-19. Migration Letters, 17(2), 379-398.
Smith, J., Davies, S. E., Feng, H., Gan, C. C., Grépin, K. A., Harman, S., ... & Wenham, C. (2021). More than a public health crisis: A feminist political economic analysis of COVID-19. Global public health, 16(8-9), 1364-1380.
Smith, M. D., & Wesselbaum, D. (2020). COVID-19, food insecurity, and migration. The Journal of nutrition, 150(11), 2855-2858.
Solà-Sales, S., Pérez-González, N., Van Hoey, J., Iborra-Marmolejo, I., Beneyto-Arrojo, M. J., & Moret-Tatay, C. (2021, September). The Role of Resilience for Migrants and Refugees' Mental Health in Times of COVID-19. In Healthcare (Vol. 9, No. 9, p. 1131). Multidisciplinary Digital Publishing Institute.
Suresh, R., James, J., & RSj, B. (2020). Migrant workers at crossroads–The COVID-19 pandemic and the migrant experience in India. Social Work in Public Health, 35(7), 633-643.
Takenaka, A. K., Gaspar, R., Villafuerte, J., & Narayanan, B. (2020). COVID-19 impact on International migration, remittances, and recipient households in developing Asia.
Tasouji, C. D., & Çobaner, A. A. (2021). Refugees made invisible in Turkey and Turkish media on the COVID-19 pandemic process. Paradigm Shifts within the Communication World, 277-295.
Thomas, J., de Wit, E. E., Radhakrishnan, R. K., Kulkarni, N., & Bunders-Aelen, J. G. (2021). Mitigating the COVID-19 pandemic in India: an in-depth exploration of challenges and opportunities for three vulnerable population groups. Equality, Diversity and Inclusion: An International Journal.
Trammell, PhD, J. P., Joseph, PhD, N. T., & Harriger, PhD, J. A. (2021). Racial and ethnic minority disparities in COVID-19 related health, health beliefs and behaviors, and well-being among students. Journal of American College Health, 1-7.
Ullah, A. A., Nawaz, F., & Chattoraj, D. (2021). Locked up under lockdown: The COVID-19 pandemic and the migrant population. Social sciences & humanities open, 3(1), 100126.
Valsecchi, M., & Durante, R. (2020). Internal migration and the spread of COVID-19. CEFIR.
World Health Organization. (2021). Strengthening population health surveillance: a tool for selecting indicators to signal and monitor the wider effects of the COVID-19 pandemic (No. WHO/EURO: 2021-2297-42052-57877). World Health Organization. Regional Office for Europe.
Zarkov, D. (2020). On economy, health and politics of the Covid19 pandemic. European Journal of Women's Studies, 27(3), 213-217.
Zhang, E., & Worthington, R. P. (2021). Barriers to healthcare access and utilization among urban Syrian refugees in Turkey. Journal of Student Research, 10(2)

8. Ekler.

EK 1 – Taranan araştırmaya dayalı 19 raporun künyesi.

Yeryüzü Doktorları - Hatay-Şanlıurfa Toplum Merkezleri Psikososyal Destek Projesi

İsim	Hatay-Şanlıurfa Toplum Merkezleri Psikososyal Destek Projesi COVID-19 SALGININ HATAY-ŞANLIURFA ÖZELİNDE MÜLTECİLER ÜZERİNDEKİ ETKİ ANALİZİ
Kurum	Yeryüzü Doktorları
Basım Tarihi	2020
Tarih	29.05.2020 ve 01.06.2020
Saha	Şanlıurfa-Hatay
Yöntem	Belirtilen amaç doğrultusunda bu çalışmada "Tarama Modeli" kullanılmıştır. Tarama modeli, geçmişte ya da mevcut zamanda var olan bir durumu olduğu gibi betimlemeyi hedefleyen araştırma yaklaşımıdır. Çeşitli sektörlerde durum tespiti amaçlayan bu ankette farklı hassasiyetleri bulunan kişilerin ihtiyaçlarının tespit edilebilmesi için "Küme Örnekleme Yöntemi" ile "Sistematik Rastgele Örnekleme Yöntemi" kullanılmıştır. Rassal örneklemlerin cinsiyet dengesi eşittir. Her sektör bir kümeyi oluşturacak şekilde örnekleme dâhil edilmiş ve örneklem üzerinden "Basit Rassal Metot" ile kümeyi temsil eden örnekler seçilmiştir.
Örneklem	Araştırmanın çalışma kümesi ise son 2 ay içinde Yeryüzü Doktorları özel sağlık ihtiyaç fonu, psikososyal destek hizmetleri, farkındalık ve koruma odaklı farkındalık danışmanlığı almış ve Türk vatandaşı olmayan, rıza formu bulunan, 18 yaşından büyük bireyler (18-49 yaş aralığı ve 50>) olarak belirlenmiştir. **30 danışan** ile gerçekleştirilen analiz sürecine ek olarak ikincil kaynak olan saha gözlem ve notları da içeriğe dâhil edilmiştir.
REF:	Yeryüzü Doktorları. Yeryüzü Doktorları Hatay-Şanlıurfa toplum merkezleri psikososyal destek projesi Covid-19 salgınının Hatay-Şanlıurfa özelinde mülteciler üzerindeki etki analizi. 2020 [cited 2021 November 6].

Yereliz (Yerel İzleme Araştırma ve Uygulamalar Derneği) - Yerelde Mülteci Hakları Projesi

İsim	KENTSEL HİZMETLERE GÖÇ PERSPEKTİFİNDEN BAKMAK: PANDEMİ DÖNEMİNDE İSTANBUL ÖRNEĞİ / Ulusal Düzeyde Karar Alıcılar için Politika Önerileri
Kurum	Yereliz Derneği
Basım Tarihi	Aralık 2020
Tarih	2020
Saha	İstanbul
Yöntem	Seçilen kurumların temsilcileriyle yarı yapılandırılmış derinlemesine görüşmeler gerçekleştirilmesi planlanmıştır ancak kurum temsilcilerinin bir kısmı soruları yazılı olarak cevaplamayı tercih etmiştir.
Örneklem	Yalnızca İstanbul'da faaliyet gösteren kamu kurumları, yerel yönetimler ve sivil toplum kuruluşları örneklem olarak seçilmiştir. İstanbul Büyükşehir Belediyesi ve 13 ilçe belediyesi ile görüşme sağlanabilmiştir. 13 STK ile görüşme gerçekleştirilmiştir.
REF:	

WATAN Foundation - Corona Impact Assessment

İsim	Survey on the Impact of Covid 19 Pandemic among Refugee Community in Ankara Link Project
Kurum	WATAN Foundation
Basım Tarihi	April 2020
Tarih	From 30.03.2020 to 01.04.2020
Saha	Altındağ - Ankara
Yöntem	• Survey method is used to collect the data. Beneficiaries are selected for the survey from data in IPA and in AR sessions. All of them received support from WATAN before by the IPA activities or the AR sessions. Random Sampling Selection Technique is used. Overall questions included: in the current situation, to what extent the beneficiaries are able to have an access in the support services, and what difficulties have been faced across Altındağ district of Ankara. • The interview questions were prepared by MEAL Department of GOAL International. Four people were selected from the IPA Department as interviewers. Interviews were conducted via the phone due to the physical limitation during Corona pandemic.
Örneklem	• This report is compiled with the result of a survey conducted with 60 people. Special attention was paid to ensure that the number of male and female beneficiaries are equal. Based on this, 30 female and 30 male beneficiaries are selected. Three age ranges are determined for the beneficiaries. Categorization was made according to the age range of 1-17, 18-49 and 49+. Selected 60 people are the residents of the Altındağ district. • This survey is conducted to reveal to what extent refugees are affected by the extraordinary conditions caused by the Corona pandemic.
REF:	

WFP - Refugee Camps Covid-19 Report

İsim	COVID-19 Pandemic in Turkey: An assessment of readiness and impact on Refugees living in-camps
Kurum	WFP (World Food Program)
Basım Tarihi	2020
Tarih	25.04.2020 - 29.04.2020
Saha	6 different camps (Adana, Kahramanmaras, Osmaniye, Boynuyogun, Yayladagi, Elbeyli) in 5 different provinces of Turkey
Yöntem	• The survey was conducted with a representative sample of 267 refugee households living in six different camps (Adana, Kahramanmaras, Osmaniye, Boynuyogun, Yayladagi, Elbeyli) in 5 different provinces of Turkey. • The questionnaire used in this exercise was prepared by WFP in coordination and consultation with WHO.
Örneklem	• The survey was conducted with a representative sample of 267 refugee households living in six different camps (Adana, Kahramanmaras, Osmaniye, Boynuyogun, Yayladagi, Elbeyli) in 5 different provinces of Turkey. • 25% of households have at least one member with a chronic disease.
REF:	

WFP - COVID-19 Pandemic in Turkey, Analysis of Vulnerabilities and Potential Impact Among Refugees

İsim	COVID-19 Pandemic in Turkey, Analysis of Vulnerabilities and Potential Impact Among Refugees
Kurum	WFP Turkey Country Office
Basım Tarihi	April 2020
Tarih	Nov 2019 – Feb 2020
Saha	Regions in Turkey: Aegean, Anatolia/Thrace, İstanbul, Mediterranean, South-East
Yöntem	• This report is prepared with the extensive analysis of the Comprehensive Vulnerability Monitoring Exercise (CVME) Round 5 household survey. • This paper examines data collected through the Comprehensive Vulnerability Monitoring Exercise (CVME)[5] between November 2019 and February 2020 through the COVID-19 lens to show the extent of vulnerability among refugees based on three themes: i) Vulnerability to COVID-19 based on known risk factors for infection; ii) access to information on COVID-19; and iii) the potential for worse poverty and food insecurity outcomes among refugees[6] **REF:** [5] The methodological approach for the CVME is explained here: CVME Methodology (https://docs.wfp.org/api/documents/WFP-0000104292/download/?iframe) [6] None of the registered individuals included in the CVME are afforded refugee status by the Government of Turkey. However, for simplicity within this paper, any individual who is under any of the legal status e.g. temporary or international protection , or planning to seek this status, is referred to as a refugee.
Örneklem	Throughout the report, data has been disaggregated to compare households by eligibility status for the Emergency Social Safety Net (ESSN), sex of household head, nationality and regions. However, CVME5 is statistically representative only at the national level. Nonetheless, these indicative comparisons provide useful information on different needs among population groups, revealing varied levels of vulnerability.
REF:	

WHH (Welt Hunger Hilfe) - Post-Coronavirus Changing Needs Assessment Report

İsim	Post-Coronavirus Changing Needs Assessment Report
Kurum	WHH (Welt Hunger Hilfe)
Basım Tarihi	2020
Tarih	November - April 2020 (?? 19 nov to apr 20 OR apr-nov 2020 ??)
Saha	The survey was carried out in 4 different districts in Mardin province: Kızıltepe, Midyat, Nusaybin and Artuklu.
Yöntem	• Questionnaire development, data analysis, data collection, and reporting were conducted remotely by WHH staff.
Örneklem	• Syrians and Iraqis living in Mardin region after the outbreak of COVID-19. • Syrian and Iraqi ethnicities living in Artuklu, Nusaybin, Kızıltepe and Midyat districts. • Interviews The survey was conducted with 100 people. LWA's 10 social solidarity group leaders were interviewed. Mukhtars of different neighborhoods were interviewed.
REF:	

Türk Kızılay Toplum Temelli Göç Programları

İsim	Covid-19 İhtiyaç Tespit Raporu
Kurum	Türk Kızılay
Basım Tarihi	Haziran 2020
Tarih	2020
Saha	İstanbul Kocaeli Bursa İzmir Ankara Konya Mersin Kayseri Adana Kahramanmaraş Gaziantep Kilis Hatay Şanlıurfa Mardin
Yöntem	• Faydalanıcıların ihtiyaçlarını kapsamlı ve doğru tespit edebilmek için bu araştırma 4 boyutta ele alınmıştır. Bunlar; **saha personeli görüşleri**, **faydalanıcı görüşleri**, **veri kıyaslamaları** ve **literatür taramasıdır**. • Her bir boyutun araştırma yöntemi farklıdır. • Araştırma sonucunda elde edilen veriler Toplum Temelli Göç Programları Planlama, İzleme-Değerlendirme ve Raporlama Birimi tarafından toplanmış, ayrıştırılmış ve analizi yapılmıştır. • Analizlerde PASW Statistics 18 programı kullanılmıştır. • Analiz çıktıları program yönetimleri ile birlikte değerlendirilerek raporda sunulmuştur.
Örneklem	Araştırma; Toplum Merkezi personeli tarafından veri tabanına kayıtlı faydalanıcılar içerisinden seçilen bireylerle telefon aracılığı ile yapılmıştır.
REF:	

TEPAV - Zorunlu Göçmenler için Sosyal Eşitlik: Pandemi Sürecinde Yerel Yönetimlerin ve STK'ların Rolü

İsim	Zorunlu Göçmenler için Sosyal Eşitlik: Pandemi Sürecinde Yerel Yönetimlerin ve STK'ların Rolü
Kurum	TEPAV
Basım Tarihi	Aralık 2020
Tarih	
Saha	Ankara - Yenimahalle, Altındağ, Mamak
Yöntem	Toplam 263 kişinin yaşadığı 50 hane -ortalama 4 yıldır Türkiye'deler- (33 Afgan ve 17 Suriyeli hane) ile yapılan özel yarı yapılandırılmış yüz yüze görüşmeler
Örneklem	• Türkiye'deki zorla yerlerinden edilmiş Suriyeli ve Afgan nüfusun yaşam biçimleri ve sosyal eşitlik kavramı üzerinden belediye ve STK hizmetlerine erişimleri tartışılmış ve değerlendirilmiştir. • Yenimahalle, Altındağ ve Mamak ilçelerinde yaşayan Suriyeli ve Afgan zorunlu göçmenler • Saha araştırması: Belediyeler ile gerçekleştirilen görüşmeler STK'lar ile gerçekleştirilen görüşmeler Zorunlu göçmen haneler ile yapılan görüşmeler (Görüşme gerçekleştirilen kurum ve kuruluşlar alfabetik harf sırası ile listelenmiştir. Altındağ Belediyesi Ankara Büyükşehir Belediyesi Çocuk Hakları Merkezi İltica ve Göç Araştırmaları Merkezi Derneği (İGAM) Kadın Dayanışma Vakfı Mamak Belediyesi Sığınmacılar ve Göçmenlerle Dayanışma Derneği (SGDD-ASAM) Türk Kızılay Uçan Süpürge Vakfı Yenimahalle Belediyesi)
REF:	

T.C. Sağlık Bakanlığı Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü - İzleme, Değerlendirme ve İstatistik Daire Başkanlığı

İsim	Göçmen Sağlığı Merkezi İzleme ve Değerlendirme Rehberi
Kurum	T.C. Sağlık Bakanlığı Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü
Basım Tarihi	30.06.2020
Tarih	
Saha	
Yöntem	
Örneklem	
REF:	

SGDD- Sektörel Analiz

İsim	COVID-19 Salgınının Türkiye'de Mülteciler Üzerindeki Etkilerinin Sektörel Analizi
Kurum	ASAM
Basım Tarihi	Mayıs 2020
Tarih	13.04.2020 – 17.04.2020
Saha	Şehir seçiminde her bölgeden yararlanıcı ve Uluslararası Koruma ve Geçici Koruma Statüsü sahibi tüm danışanlar ankete dahil edilmiştir.
Yöntem	• Belirtilen amaç doğrultusunda bu çalışmada "Tarama Modeli" kullanılmıştır. Tarama modeli, geçmişte ya da mevcut zamanda var olan bir durumu olduğu gibi betimlemeyi hedefleyen araştırma yaklaşımıdır. Çeşitli sektörlerde durum tespiti amaçlayan bu ankette farklı hassasiyetleri bulunan kişilerin ihtiyaçlarının tespit edilebilmesi için "Küme Örnekleme Yöntemi" uygun bir yöntem olarak belirlenmiştir. Her sektör bir kümeyi oluşturacak şekilde örnekleme dahil edilmiş ve örneklem üzerinden "Basit Rastgele Metot" ile kümeyi temsil eden örnekler seçilmiştir. Böylece hem küme içerisinde hem de ana kitle (SGDD-ASAM danışanları) içerisinde analiz imkânı doğmuştur.
Örneklem	• Araştırmanın evrenini Türkiye'de yaşayan Geçici Koruma Altındaki Suriyeliler ve Uluslararası Koruma Statüsü'ne sahip kişiler oluşturmaktadır. Araştırmanın çalışma kümesi ise son 3 ay içinde (=2020 ilk çeyreği) SGDD-ASAM'dan danışmanlık almış ve Türk vatandaşı olmayan, veri tabanında rıza formu bulunan, 18 yaşından büyük bireyler olarak belirlenmiştir. • 378 kişi ile anket. • Sektörel bazlı ise koruma sektöründe 362 anket, sağlık sektöründe 195 anket, geçim kaynaklarına erişim sektöründe 118 anket ve eğitim sektöründe 100 anket popülasyon temsili için yeterli bulunmuştur. • 48 ilde yaşayan ve SGDD-ASAM veri tabanına kayıtlı toplam 1.162 kişiye ulaşılmıştır.
REF:	

SGDD – Covid-19'un Çocuklar Üzerindeki Etkisi

İsim	COVID-19 Pandemisinin Türkiye'deki Uluslararası ve Geçici Koruma Altındaki Çocuklar Üzerinde Etkileri
Kurum	SGDD Göç Akademisi
Basım Tarihi	Nisan 2021
Tarih	01.04.2021 – 09.04.2021
Saha	49 şehir: sayfa 22 de hepsi var.
Yöntem	• Araştırmalarda amaçları doğrultusunda, bu çalışmada nicel ve nitel araştırma yöntemleri kullanılmıştır. Veriler iki şekilde elde edilmiştir. Ebeveynlerle telefon üzerinden anket çalışması yürütülürken çocuklarla sanata dayalı resim çalışması yapılmıştır. • Yürütülen anket çalışması, nicel araştırma yöntemlerinden tarama araştırmalarına uygun olup kesitsel araştırma türüne uygundur. Çocukların durumları, ebeveynler üzerinden kesitsel tanımlayıcı bir çalışma olarak uygulanmıştır.
Örneklem	• COVID-19 pandemisinin UK ve GK altındaki aileler ve çocuklar üzerindeki etkisini ebeveynlerin gözünden değerlendirerek ortaya koymak amacıyla anket çalışması yürütülmüştür. Anket çalışması, Türkiye genelinde 49 ilde uygulanmış olup 1133 ebeveynin katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Anketler telefon aracılığı ile yapılmış ve yaklaşık 20 ila 30 dakika sürmüştür.
REF:	

Relief International - Impact of the COVID-19 Outbreak on Syrian Refugees in Turkey

İsim	Impact of the COVID-19 Outbreak on Syrian Refugees in Turkey Results from Rapid Needs Assessment conducted in Istanbul, Izmir, Manisa, Gaziantep, Kilis and Reyhanli
Kurum	Relief International
Basım Tarihi	April 2020
Tarih	9 April, 2020 – 17 April, 2020
Saha	İstanbul, İzmir, Manisa, Gaziantep, Kilis, Hatay
Yöntem	The questionnaire designed by RI was translated to Arabic by a native Arabic speaker and tested to ensure clear understanding. The questionnaire was set up in KOBO, and the link was shared with RI's partner organizations (7) for circulation among program participants through their case managers. The link to the questionnaire was shared along with a message on the confidentiality of data collection in line with Turkey's Data Protection Law.
Örneklem	• Anonymous answers to the questionnaire were provided directly by the beneficiary or by a caregiver, family member, or a friend, depending on what phone number was provided to the center or who was able to best communicate with the center. • RI reached 879 respondents.
REF:	

MUDEM (Mülteci Destek Derneği) - Covid-19 Krizi Sürecinde Türkiye'deki Mültecilerin Durum Analizi

İsim	Covid-19 Krizi Sürecinde Türkiye'deki Mültecilerin Durum Analizi
Kurum	Mülteci Destek Derneği
Basım Tarihi	2020
Tarih	
Saha	18 il
Yöntem	basit rastgele örnekleme yöntemi. %95 güven aralığında ve %5 hata payında.
Örneklem	• Hedef grubu Türkiye'deki on sekiz yaş üstü tüm mülteciler olarak tasarlanan bu çalışmada, resmi verilere göre, yoğun mülteci yerleşimci oranına sahip olan il ya da iller (Adana, Adıyaman, Gaziantep, Hatay, İstanbul, İzmir, Kilis, Mardin, Şanlıurfa ve Ankara) coğrafi bölgelerinin temsilcileri olarak çalışmaya dahil edilmiştir. Ayrıca, Ağrı, Burdur, Isparta, Kars, Kırıkkale, Manisa, Samsun, Trabzon ve Yalova illeri, mültecilere yönelik sivil toplum kuruluşlarının sağladığı hizmetlerin sınırlı olduğu yerlerdeki durumun incelenmesi için seçilmiştir. Türkiye'deki farklı 18 ilden basit rastgele örnekleme yöntemi ile 1000 kişi seçilmiştir. • Toplamda 385 haneye ulaşılmıştır. • Hane başına yaşayan birey sayısının beş olarak tahmin edildiği durumda, söz konusu çalışmanın 2000 bireyi kapsadığı söylenebilir. • Türkiye'deki farklı 18 ilden basit rastgele örnekleme yöntemi ile 1000 kişi seçilmiş, %95 güven aralığında ve %5 hata payında örneklem boyutu 385 olarak hesaplanmış ve listelenen MUDEM yararlanıcıları ile anket görüşmeleri gerçekleştirilmiştir. • Çalışmanın, veri toplama kısmı yedi günde tamamlanmıştır.
REF:	

Kadının İnsan Hakları Yeni Çözümler Derneği

İsim	Salgında Kadın Olmak Araştırma Raporu - Covid19 Salgınının ve Kamusal Alan Kısıtlamalarının Kadınlar Üzerindeki Etkilerinin Haklar Bağlamında Değerlendirilmesi
Kurum	Kadının İnsan Hakları Yeni Çözümler Derneği
Basım Tarihi	Ekim 2020
Tarih	12 Mayıs - 3 Haziran 2020
Saha	81 il
Yöntem	Türkiye örneklemi görüşmeleri, tesadüfi olarak seçilen kadınlarla telefon yoluyla gerçekleştirilmiştir.
Örneklem	Araştırmanın örneklemi Türkiye geneli kadın nüfusunun illere ve yaş gruplarına göre dağılımına bağlı olarak elde edilen temsili örneklemdir. Araştırmada iki farklı kadın grubuyla toplam 1.445 telefon görüşmesi yapılmıştır. İlk grupta 81 ilden toplam 1.201 kadın ile, ikinci ve seçilmiş grupta ise 244 KİHEP katılımcısı kadın ile görüşülmüştür.
REF:	

İzmir'de Suriyeli Mültecilerle Dayanışma Derneği - Covid-19 Pandemisi'nde Mülteci Kadınların Temel Haklara Erişimine İlişkin Araştırma Raporu

İsim	Covid-19 Pandemisi'nde Mülteci Kadınların Temel Haklara Erişimine İlişkin Araştırma Raporu
Kurum	İzmir'de Suriyeli Mültecilerle Dayanışma Derneği
Basım Tarihi	Ekim 2020
Tarih	2020
Saha	İzmir - Karabağlar, Konak, Bayraklı
Yöntem	Anket çalışması, mülteci bireylerle yüz yüze görüşme metoduyla gerçekleştirilmiştir. Araştırma anket ve odak grup olmak üzere iki farklı araştırma yöntemi ile desteklenecektir. Odak grubunda sadece kadınlara yer verilmiştir. 12 kadının oluşturduğu odak grubu yaklaşık bir saat sürmüş ve ankete paralel sorular sorulmuştur.
Örneklem	Örneklemin belirlenmesinde ise cinsiyet ve yaş gibi demografik verilere dikkat etmekle beraber kadın nüfusa ağırlık verilmiştir. Hedef bölge ilçeler, İl Göç Müdürlüğü'nün verdiği sayılar üzerinden bir örneklem oluşturulmuştur. 300 kişinin katıldığı 18-60 yaşa aralığındaki mülteciler üzerine "Tech4 Refugee Women" adlı proje gerçekleştirilmiştir. Proje COVID-19 Pandemi sürecinde mülteci kadın ve çocukların karşılaştıkları sorunlar ve genel durum üzerine odaklanmış ve çözümler üretilmiştir.
REF:	

IFRC & Türk Kızılay - Impact of COVID-19 on Refugee Populations Benefitting from ESSN Programme

İsim	Impact of COVID-19 on Refugee Populations Benefitting from ESSN Programme – Assessment Report
Kurum	IFRC & Türk Kızılay
Basım Tarihi	2020
Tarih	8-14 April 2020
Saha	It does not have geographic representation. Data is not disaggregated on the provincial level. The sampling methodology was the programme criteria which used as strata to do a random sampling to focus on variations between different groups rather than geographical differences.
Yöntem	• The unit of analysis of the survey was the household, and was selected based on a stratified random sample with a proportional assignation method, taking the ESSN eligibility criteria as strata. Data was collected via phone surveys. • The purpose of the survey was to gather data on the economic and social impact of COVID-19 on the lives of refugees benefitting from the ESSN programme to inform future implementation.
Örneklem	The 82.7 per cent of all households are in three out of the six criteria plus SASF Allowance, and therefore it is likely that one of the groups was not represented in a simple random sample. For calculating the minimum sample size, the population size in each criterion was taken into account, the confidence level was set at 95 per cent and the error margin at 0.05. This resulted in a sample size of 384. In this calculation, however, there were groups with insufficient associated number of samples. Increasing the sample size of those groups for a minimum of 30 households, resulting in a total sample size of 445. An additional five per cent was added in order to cover for possible unanswered calls, which gave a total sample size of 468.
REF:	

Deri, Tekstil ve Kundura İşçileri Derneği - Pandemide Mülteci İşçi Olmak

İsim	Pandemide Mülteci İşçi Olmak
Kurum	Deri, Tekstil ve Kundura İşçileri Derneği
Basım Tarihi	Ağustos 2020
Tarih	
Saha	İzmir - Konak, Karabağlar, Bornova ve Buca
Yöntem	Bu araştırma nitel araştırma yöntemini benimsemektedir. Araştırmayı mart ayı ortasında başlayan Covid-19 salgını sırasında yaptığımız için görüşmelerin çoğunu internet üzerinden gerçekleştirdik; görüşmelerin ikisi telefonla, 25'i de yüz yüze yapıldı.
Örneklem	Mülteci işçilerin salgından nasıl etkilendiğini daha ayrıntılı raporlaştırabilmek için İzmir'de farklı işkollarında çalışan mülteci işçilerle ile anket çalışması yaptık. 100 mülteci işçi hem yüz yüze hem de telefonla görüşmeler yapıldı.
REF:	

Dünya Doktorları Derneği - Psychosocial Effects of Covid-19

İsim	Psycho-Socıal Effects of Covid-19 in the Framework of MHPSS (mental health and psycho-social support) Needs of Syrian Refugees in Turkey
Kurum	Dünya Doktorları Derneği
Basım Tarihi	April 2020
Tarih	From 4th of May 2020 till 28th of May 2020
Saha	İstanbul, İzmir, Hatay
Yöntem	A semi-structured questionnaire form that includes open and close-ended questions are developed to capture better the differences between unique experiences and perceptions of COVID – 19 pandemic and its effects. The questionnaire form contains several subtopics to gain both preliminary and in-depth information. These sub-themes of the questions are presented according to the sequence of placement in the questionnaire form.
Örneklem	A total of 123 individuals, out of which 40 reside in Istanbul, 36 in İzmir, and 47 in Hatay / Antakya, are interviewed within the situation analysis study.
REF:	

Care - Southeast Turkey COVID19 Assessment

İsim	Covid 19 Impact Assessment – South East Turkey
Kurum	Care
Basım Tarihi	May 2020
Tarih	
Saha	South East Turkey
Yöntem	All interviews conducted over the phone.
Örneklem	• 426 Households Interviewed
REF:	

Başak Kültür ve Sanat Vakfı, Sulukule Gönüllüleri Derneği ve Tarlabaşı Toplum Merkezi - Mülteci Çocuklar

İsim	Covid-19 Sürecinde İstanbul'un Farklı Yerleşimlerinde Çocukların Haklarına Erişimi Araştırması: Mülteci Çocuklardan Deneyimler
Kurum	Başak Kültür ve Sanat Vakfı, Sulukule Gönüllüleri Derneği ve Tarlabaşı Toplum Merkezi
Basım Tarihi	Mayıs 2020
Tarih	Nisan ve Mayıs (ilk çeyrek) 2020
Saha	İstanbul - Fatih
Yöntem	Bu araştırma Suriyeli çocukların ve bakım verenlerinin Covid-19 sürecindeki yaşam deneyimlerine ilişkin nitel bir araştırmadır. Türkiye'deki karantina koşulları nedeniyle tüm görüşmeler telefonla ve katılımcının isteğine göre görüntülü veya sesli olarak Whatsapp üzerinden gerçekleştirilmiştir. Katılımcılarla Mayıs ayında tekrar görüşme yapılacaktır.
Örneklem	25 çocuk Çalışmaya katılan ebeveynlerin sayısı ise 17'dir (15 anne ve 2 baba).
REF:	

EK 2 – Tasarlanan Sorğu Kağıdı.

COVIMIGRANT - ODTÜ BAP - Araştırma 2022

LÜTFEN Anketi gerçekleştirirken ve buraya veri girişi yaparken KILAVUZ belgeyi yanınızda bulundurun.

Bölüm 1/5

0.1. Görüşme No: ……

0.2. Görüşme Tarihi: ……

0.3. Anketör: …..

A.1 Hane Halkı Bilgileri

A.1	Hanehalkınız kaç kişiden oluşmaktadır (**NOT**: Hanehalkı: Aynı çatı altında yaşayan, aynı mutfaktan yiyen kişiler).
A.2.	Kaç çocuğunuz var?
A.3.	Hanede çocuklarınız dışında yaşayanlar var mı? (**NOT**: Akraba, büyükanne - bir nedenle hanenin geçimine dayalı yaşa kişi). (**NOT**: Kimse yok ise "99" yazalım sadece).

	H1. Cinsiyet	**H2. Doğum Yılı**	**H3. Medeni Durum**	**H4. Eğitim Durumu**	**H5a. Çalışma Durumu**	**H5b. Hayır ise Neden**	**H5c. Nasıl Bulur**	**H6 Kimlik Kartı**
H.a. Kendisi								
H.b. Eşi								
H.1. En büyük birinci çocuk.								
H.2. En büyük ikinci çocuk.								
H.3. En büyük üçüncü çocuk.								
H.4. En büyük dördüncü çocuk.								
H.5. En büyük beşinci çocuk.								
H.d. Çekirdek aile üyesi olmayan kişi.								

HANE HALKI SORULARI için ŞIKLAR:

H1: 1. Kadın – 2 Erkek – 99. Geçersiz.

H2: Doğum yılı yazılacak: 1993 gibi. Bilmiyor ise 99 Yazılacak.

H3: 1. Bekar – 2. Evli – 3. Dul – 99. Geçersiz.

H4: 1.Okul Çağında Değil – 2.Okur-Yazar Değil – 3.Sadece Okur-Yazar – 4.Okul Öncesi Eğitim – 5.İlkokul Terk – 6.İlköğretim Öğrencisi – 7.İlkokul Mezunu – 8.İlköğretim Terk – 9.İlköğretim Mezunu – 10.Ortaokul Mezunu – 11.Ortaokul Terk – 12.Lise Terk – 13.Lise Öğrencisi – 14.Lise Mezunu – 15.Yüksekokul Terk – 16.Yüksekokul Öğrencisi – 17.Yüksekokul Mezunu – 18.Üniversite Terk – 19.Üniversite Öğrencisi – 20.Üniversite Mezunu – 21.Okul Çağında Ama Gitmiyor – 97.Bilmiyorum - 99.Geçersiz.

H5a: 1. Evet – 2. Hayır – 99 Geçersiz.

H5b: 1.Ev Hanımı – 2.Öğrenci – 3.Çocuk – 4.Engelli – 5.Sağlık sorunları var – 6.İş arıyor – 7.Hamile – 8.Çalışmak istemiyor – 98.Diğer – 99.Geçersiz

H5c: HANEHALKI Çalışma Durumu: Ailede çalışan tüm üyeler için genel olarak - Bu işleri en çok hangi yolla buluyorlar. (DİKKAT: Vatandaşlık vurgusu kökenle ilgilidir örneğin TC vatandaşlığı almış Suriyeliler - Suriyeli olarak vurgulanabilir).

Şıklar: 1. Türk kökenli aracılarla. 2. Suriye kökenli aracılarla. 3. Eş, dost ve komşular aracılığıyla (Mahalle). 4. İşverenlere gidip iş sorarak (Gezerek). 5. İşçiye ihtiyacı olanlar gelip bizi buluyor.

H6: 1. Var – 2. Yok – 97. Bilmiyorum – 98. Diğer – 99.Geçersiz.

B. Kişi Hakkında Genel Bilgiler.

B.1.a.	Doğum Yeriniz - İl. (Bilmiyor ise 99) – (Listede olmayan bir yer söyler ise DİĞER'e yazılacak**)**
B.1.b.	Doğum Yeriniz - İlçe. **(Anketör -** Listeden bakalım ve numarasını girelim) - (Bilmiyor ise 99) – (Listede olmayan bir yer söyler ise yazılacak**)**
B.2.	Kaç yıldır Türkiye'de yaşıyorsunuz. (2014 gibi Geliş yılı olarak).
B.3.	Son bir yıl içinde taşındınız mı? 1. Taşınmadı 2. Aynı semt içinde ev değiştirdi 3. Aynı şehir içinde semt değiştirdi 4. Şehir değiştirdi. DİĞER:
B.4.	Son bir yıl içinde çalışma durumu (**<u>NOT</u>**: DİKKAT: haneye temel gelir getiren kişi kim ise: ERKEK EŞ var ise onun için sorulmalı, KADIN dul ve kendi sorumlu ise kendisi için, BABA yok ve EN BÜYÜK Çocuklar sorumlu ise onlar için). 1. Bir değişiklik olmadı. 2. Kendi işini kapatmak zorunda kaldı (dükkan, seyyar satıcılık, kendi hesabına çalışma). 3. Düzenli işini kaybetti. 4. Buldukça çalıştığı işlerde azalma oldu. 99. Geçersiz (Ailede gelir getiren işte çalışan biri yok). Diğer:
B.5.	COVID-19 salgını başladıktan sonra gelirinizde bir azalma oldu mu? 1. Evet. 2. Hayır.
B.6.	EVET ise bu azalmaya karşın herhangi bir kurumdan destek aldınız mı? 1. Evet. 2. Hayır.
B.7	EVET ise hangi kurumdan, nasıl bir yardım aldınız? (**ANKETÖR**: çoklu cevap verilebiliyor – hatırlatma) ÖNCE: yardım türleri hatırlatılabilir: **ŞIKLAR**: A. Gıda yardımı – B. Nakdi yardım – C. Giysi yardımı – D. Ev ihtiyaçları (eşya - temizlik malzemesi). – E. COVID ile ilgili sağlık yardımı (maske, dezenfektan gibi) – 99. GEÇERSİZ. SONRA: hangi kurumdan aldığı. (**<u>NOT</u>**: HAYIR ise tüm şıklara "99 - Geçersiz" işaretleyelim). 1. İl Belediyesi (Ankara BB gibi). 2. İlçe Belediyesi (Keçiören gibi). 3. Valilik/Kaymakamlık (Mülki). 4. Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı - Kaymakamlıklara bağlı. 5. Sosyal Hizmet Merkezleri – Aile Bakanlığı. 6. Dernekler (STK olarak) 7. Hayırsever kişiler. 8. Siyasi Parti kampanyaları. 9. Bu yardımı almış ama kurumu BİLMİYOR. **ŞIKLAR**: A. Gıda yardımı – B. Nakdi yardım – C. Giysi yardımı – D. Ev ihtiyaçları (eşya - temizlik malzemesi). – E. COVID ile ilgili sağlık yardımı (maske, dezenfektan gibi) – 99. GEÇERSİZ.
B.8.a	COVID-19 salgını döneminde hanehalkı geliri azaldı ise, bunu karşılamak için ailenin başka bir üyesinin çalışması gerekti mi? 1. Evet 2. Hayır 99. Geçersiz (Aile de kimse çalışmıyordu zaten gibi iki şıkka da uymayan bir durum).
B.8.b	B.8.b EVET ise kim.

	(**Anketör**: Hane Halkındaki çocuklar olarak H.1, H.2, H.3, H.4, H.5) 1. Evet 2. Hayır.

C. COVİD-19 Salgın Sürecine dair Bilgiler.

C.1.	COVID-19 Salgın ile ilgili konularda YETERİNCE bilgi edinebildiniz mi? **1. Evet.** **2. Hayır.** **3. Kısmen.**
C.2.	EVET ise COVID-19 salgını ile ilgili bilgileri nereden edindiniz? **1. Aile ve Sağlık Bakanlığı.** **2. Göçmen Sağlık Merkezleri.** **3. Sağlık Ocakları.** **4. Valilik, Kaymakamlıklar.** **5. Sivil Toplum Kuruluşları.** **6. Kendim sosyal medyadan öğrendim.** **7. Yakın çevre komşular.** **8. Göç İdaresi.** **9. Belediye.** Şıklar: 1. Evet – 2. Hayır.
C.2.d	DİĞER: Bu soruda herhangi bir durum olduysa buraya not edilebilir.
C.3.	Bu bilgilendirmeler size en çok hangi kanaldan ulaştı? (**ANKETÖR**: Birçok kanaldan bilgi edinmiş olabilir AMA en çok/sık bilgilendiği, kendisi için en ÖNEMLİ olan kanal hangisiydi). **1. Yüz yüze ziyaretler sözlü** **2. Dernekler, STK toplantıları ile sözlü.** **3. Telefonla sözlü – kurumlardan telefon.** **4. İnternet – Yazılı** **5. Medya: Televizyon.** **6. Kurumların dağıttı broşürler – Yazılı** **7. Sosyal medya – Facebook ya da Whatsapp grupları.** **8. Mahalledeki komşular.** **99. Geçersiz.** **Diğer** **……** **……** **……** **…….**
C.4.	COVID-19 salgını ile ilgili kendi dilinizde bilgilendirme alabildiniz mi? 1. Evet. 2. Hayır.
C.5.	COVID-19 salgını ile birlikte aşağıdaki konularla ilgili bir sorun yaşadınız mı? (**ANKETÖR**: İmza yükümlülüğü gibi anlamadığı şıklar olur ise 99 Geçersiz işaretleyeceğiz). **1. Kimlik.** **2. Yol izni (seyahat).** **3. Oturum izni.** **4. İmza yükümlülüğü.** **5. Sağlık destek hizmetleri.** **6. Hukuki destek hizmetleri.** **7. Psikolojik destek hizmetleri.** **8. Kızılay Kart hizmetleri.** ŞIKLAR: 1. Evet – 2. Hayır – 99. Geçersiz.
C.6.	COVID-19 salgını döneminde aşağıdakilere erişim sağlayabildiniz mi? **1. Maske**

	2. Eldiven **3. El Dezenfektanı** **4. Sabun** **5. COVID Testi** **6. COVID Aşısı** ŞIKLAR: 1. Evet 2. Hayır 3. Kısmen 99. Geçersiz.
C.6 .b	COVİD aşısı oldunuz mu? 1. Evet 2. Hayır Diğer.
C.7 .a	COVID-19 salgınından önce (Mart 2020 öncesi) aşağıdakilere erişim sağlayabiliyor muydunuz? **1. Temiz su** **2. Hanede elektrik** **3. Hanede ısınma (mevcut sistemi çalıştırmak)** **4. Basit sağlık hizmetleri (tansiyon/ateş ölçümü)** **5. İhtiyaç duyduğum ilaçlar** **6. Çocukların okul ihtiyaçları** **7. Evde internet** **8. Evde televizyon** **9. Evde buzdolabı** **10. Kadın hijyen malzemeleri** ŞIKLAR: 1. Evet 2. Hayır 3. Kısmen 99. Geçersiz.
C.7 .b	COVID-19 salgını döneminde (Mart 2020) aşağıdakilere erişim sağlayabildiniz mi? **1. Temiz su** **2. Hanede elektrik** **3. Hanede ısınma (mevcut sistemi çalıştırmak)** **4. Basit sağlık hizmetleri (tansiyon/ateş ölçümü)** **5. İhtiyaç duyduğum ilaçlar** **6. Çocukların okul ihtiyaçları** **7. Evde internet** **8. Evde televizyon** **9. Evde buzdolabı** **10. Kadın hijyen malzemeleri** ŞIKLAR: 1. Evet 2. Hayır 3. Kısmen 99. Geçersiz.
C.8 .	COVID-19 salgını döneminde (2020 Mart ayından itibaren) toplam hanehalkı gelir kalemlerinde ne gibi değişiklikler oldu? **1. Gıda Giderleri** **2. Barınma Giderleri (Kira)** **3. Sağlık Giderleri** **4. Eğitim Giderleri** **5. Giyim Kuşam Giderleri** **6. Haberleşme Giderleri (Cep telefonu faturası)** **7. Akrabalardan ve komşulardan alınan borçlar** ŞIKLAR: 1. Çok Azaldı – 2. Azaldı – 3. Aşağı Yukarı Aynı Kaldı – 4. Arttı – 5. Çok Arttı – 99 Geçersiz (Böyle bir kalemin olmaması durumu).

D. YAŞAM Kalitesi Genel.

D.1.a	Yaşadığınız hanede nasıl ısınıyorsunuz? 1. **Soba.** 2. **Doğalgaz.** 3. **Elektrik.** 4. **Karma.**
D.1.b	Bu ısınma sistemini düzenli olarak kullanabiliyor musunuz? 1. Evet. 2. Hayır. 3. Kısmen. 99. Geçersiz (Herhangi bir ısınma durumu yoksa).

D.2	Elektrik ve ısınma masraflarınız toplam gelirinizin ne kadarına denk geliyordur? (**NOT**: Toplam gelir 10 birim olarak düşünülürse, bunun üzerinden soralım. Bilmiyor ise "99" işaretleyelim).
D.3	

Ailenizde DÜZENLİ	**D.3.** kontrol gerektiren kronik bir hastalık durumu var mı?	**D.4.** ilaç kullanımı gereken kronik bir hastalık var mı?	**D.5.** bakım gerektiren bir engellilik durumu var mı?	**D.6.** Ailenizde korona virüse yakalananlar oldu mu?
	ŞIKLAR: 1. Evet. 2. Hayır. 3. Bilmiyoruz. 99. Geçersiz.			
H.a. Kendim				
H.b. Eşim				
H.c. Çocuk.				
H.d. Aynı hanede yaşayan aile büyüğü/akraba				

D.3.b	KRONİK bir hastalık varsa en önemli bulduğunu not edelim.
D.4.b	EVET ise bu ihtiyaç(lar) DÜZENLİ olarak sağlanabiliyor mu? 1. Evet. 2. Hayır. 99. Geçersiz.
D.4.c	Sağlanamıyor ise, neden? (**Anketör**: Birden çok nedeni olabilir ama EN ÖNEMLİ nedeni soruyoruz). 1. Tercüman hizmeti eksikliği. 2. Belge eksikliği (başka bir ile kayıtlı olma). 3. Bilgi eksikliği (nasıl randevu alacağını bilmiyor). 4. Kurumlarda karşılaştığı kötü muamele nedeniyle gitmiyor. 5. Kurumlara düzenli ulaşacak maddi imkandan yoksun. 99. Geçersiz.
D.4.d	COVID-19 salgını öncesi sağlayabiliyordu FAKAT salgın döneminde, salgın NEDENİYLE bir değişiklik oldu mu? 1. Evet. 2. Hayır. 99. Geçersiz.
D.7.	COVID-19 salgın döneminde (2020 Mart ayından sonra) çocuklarınız derslerini EBA (bilgisayar, internet) üzerinden takip edebildiler mi? 1. Evet. 2. Hayır. 3. Kısment. 99. Geçersiz.
0	Anketörün eklemek istediği herhangi bir konu.

B.1.a ve B.1.b Nerelisin Sorusu:

1	Dera	(مُحافظة درعا)		Abu Kamal	2.1
1.1	Al-Sanamyn			Al-Bab	3.1
1.2	Daraa			Al-Haffah	9.1
1.3	Izra			Al-Hasakah	5.1
2	Deyrizor	(مُحافظة دير الزور)		Al-Malikiyah	5.2
2.1	Abu Kamal			Al-Mukharram	6.1
2.2	Deir ez-zor			Al-Nabk	11.1
2.3	Mayadın			Al-Qamishli	5.3
3	Halep	(مُحافظة حلب)		Al-Quasyr	6.2
3.1	Al-Bab			Al-Qutayfah	11.2
3.2	Atapib			Al-Rasta	6.3
3.3	Ayn Al-Arab			Al-Sanamyn	1.1
3.4	Azaz			Al-Suqaylabiyah	4.1
3.5	Dayr Hafır			Al-Tall	11.3
3.6	Ifrın			Al-Thawrah	10.1
3.7	Jarabulus			Ar-Raqqah	10.2
3.8	Manbij			As-Suwayda	13.1
3.9	Mount Simeon			Ash-Shaykh Badr	14.1
3.10	Safirah			Atapib	3.2
4	Hama	(مُحافظة حماه)		Ayn Al-Arab	3.3
4.1	Al-Suqaylabiyah			Azaz	3.4
4.2	Hama			Baniyas	14.2
4.3	Masyaf			Daraa	1.2
4.4	Muhardeh			Dayr Hafir	3.5
4.5	Salamiyah			Deir ez-zor	2.2
5	Haseke	(مُحافظة الحسكة)		Duma	11.4
5.1	Al-Hasakah			Duraykish	14.3
5.2	Al-Malikiyah			Fiq	8.1
5.3	Al-Qamishli			Hama	4.2
5.4	Ra's Al-ayan			Harem	7.1
6	Humus	(مُحافظة حمص)		Homs	6.4
6.1	Al-Mukharram			Idlib	7.2
6.2	Al-Quasyr			Ifrın	3.6
6.3	Al-Rasta			Izra	1.3
6.4	Homs			Jableh	9.2
6.5	Palmyra			Jarabulus	3.7
6.6	Talkalakh			Jisr Ash-Shugur	7.3
7	İdlip	(مُحافظة ادلب)		Latakia	9.3
7.1	Harem			Ma'arrat Al-Numan	7.4
7.2	Idlib			Manbij	3.8
7.3	Jisr Ash-Shugur			Masyaf	4.3
7.4	Ma'arrat Al-Numan			Mayadın	2.3

8	Kuneytire	(قنيطرة الخراب)		Mount Simeon	3.9
8.1	Fiq			Muhardeh	4.4
8.2	Quneitra			Palmyra	6.5
9	Lazkiye	(مُحافظة اللاذقية)		Qardaha	9.4
9.1	Al-Haffah			Qatana	11.5
9.2	Jableh			Quneitra	8.2
9.3	Latakia			Ra's Al-ayan	5.4
9.4	Qardaha			Rif-Dimashq	11.6
10	Rakka	(مُحافظة الرقة)		Safirah	3.10
10.1	Al-Thawrah			Safita	14.4
10.2	Ar-Raqqah			Salamiyah	4.5
10.3	Tal Abyad			Salkhad	13.2
11	Rif Dimashq	(مُحافظة ريف دمشق)		Şam	12
11.1	Al-Nabk			Shahba	13.3
11.2	Al-Qutayfah			Tal Abyad	10.3
11.3	Al-Tall			Talkalakh	6.6
11.4	Duma			Tartus	14.5
11.5	Qatana			Yabrud	11.7
11.6	Rif-Dimashq			Zabadani	11.8
11.7	Yabrud				
11.8	Zabadani				
12	Şam	(مُحافظة دمشق)			
13	Süveyde	(مُحافظة السويداء)			
13.1	As-Suwayda				
13.2	Salkhad				
13.3	Shahba				
14	Tartus	(مُحافظة طرطوس)			
14.1	Ash-Shaykh Badr				
14.2	Baniyas				
14.3	Duraykish				
14.4	Safita				
14.5	Tartus				

EK 3 – 0136-ODTUİAEK-2022 protokol numaralı etik kurul onayı.

UYGULAMALI ETİK ARAŞTIRMA MERKEZİ
APPLIED ETHICS RESEARCH CENTER

ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
MIDDLE EAST TECHNICAL UNIVERSITY

DUMLUPINAR BULVARI 06800
ÇANKAYA ANKARA/TURKEY
T: +90 312 210 22 91
F: +90 312 210 79 59
ueam@metu.edu.tr
www.ueam.metu.edu.tr

Sayı: 28620816 /

14 MART 2022

Konu : Değerlendirme Sonucu

Gönderen: ODTÜ İnsan Araştırmaları Etik Kurulu (İAEK)

İlgi : İnsan Araştırmaları Etik Kurulu Başvurusu

Sayın Dr. Besim Can ZIRH

"COVID-19 Krizine Karşı Kırılgan Çalışanların Korunmasına İlişkin Veri Toplama Araştırması"" başlıklı araştırmanız İnsan Araştırmaları Etik Kurulu tarafından uygun görülmüş ve **0136-ODTUİAEK-2022** protokol numarası ile onaylanmıştır.

Saygılarımızla bilgilerinize sunarız.

Prof.Dr. Mine MISIRLISOY
İAEK Başkan

EK 4 – Araştırma sonuçlarının sunulduğu konferansa katılım belgesi.

TECHNISCHE UNIVERSITÄT
IN DER KULTURHAUPTSTADT EUROPAS
CHEMNITZ

TU Chemnitz, Professur Humangeographie mit Schwerpunkt Europäische Migrationsforschung, 09107 Chemnitz

Dr. Besim Can Zirh
Middle East Technical University
Sociology Department
ODTÜ Sosyoloji Bölümü
06800 Ankara
Turkey

TU Chemnitz
Professur Humangeographie mit dem Schwerpunkt
Europäische Migrationsforschung
Professorin Dr. Birgit Glorius
Thüringer Weg 9
09126 Chemnitz

Chemnitz, Germany, September 30th 2022

To Whom It May Concern

Dear Madam or Sir,

We confirm that **Dr. Besim Can Zirh** participated at 4th Conference of the German Network of Forced Migration Researchers (28th to 30th September 2022).

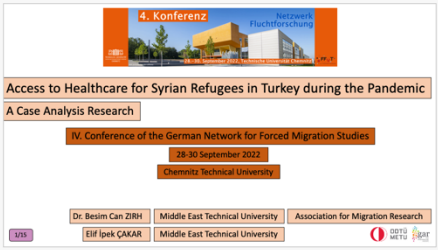
Dr. Besim Can Zirh is author/co-author of the following accepted contribution(s):

Access to Healthcare for Syrian Refugees in Turkey during the Pandemic: A Case Analysis Research
Author(s): Zirh, Besim Can; Çakar, Elif İpek
Presenting Author: Zirh, Besim Can
as part of:
Barriers towards Integration of Syrian Refugees in Turkey: Multidimensional Perspectives
Submission Type / Conference Track: Panel
Chair: Danis, Didem

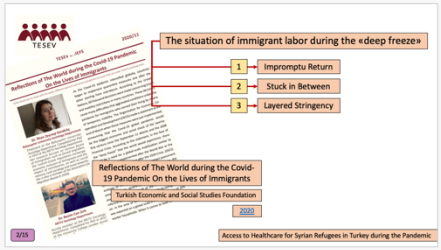
With best regards,

Conference organizers

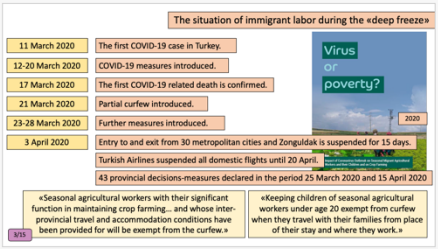
EK 5 – Sunum Yansıları

1

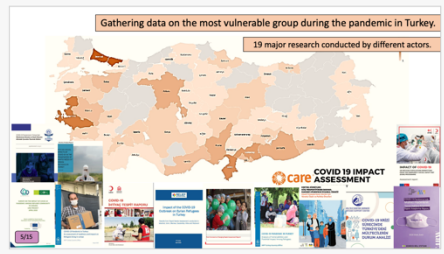
2

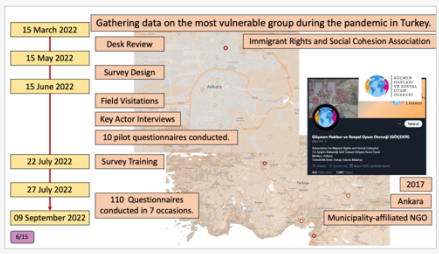
3

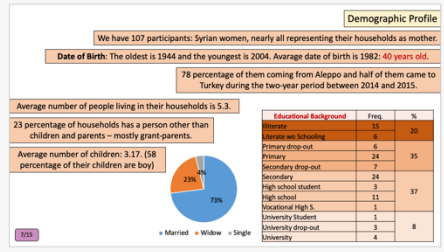
4

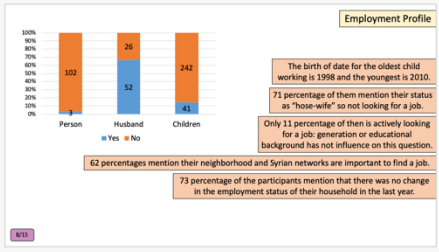
5

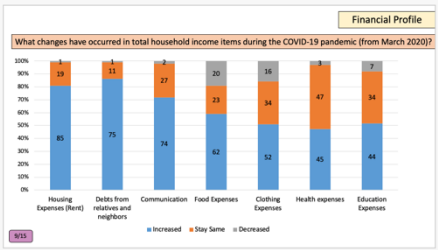
6

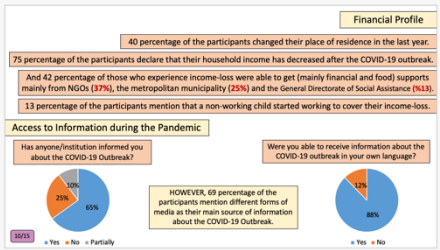
7

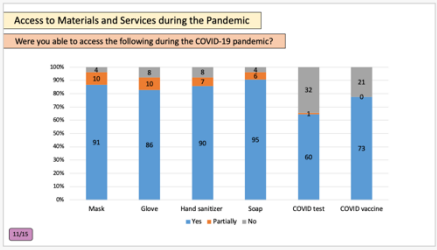
8

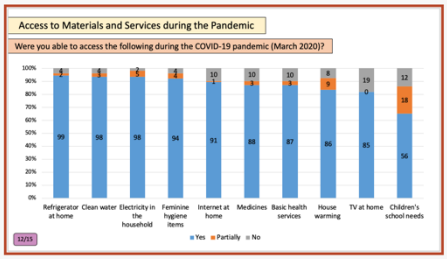
9

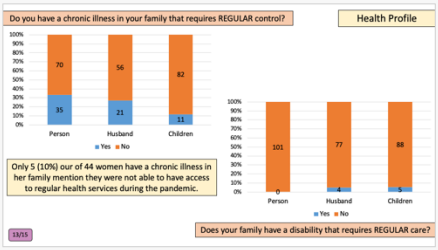
10

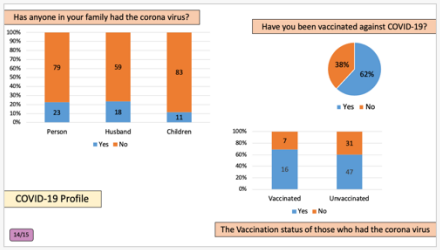
11

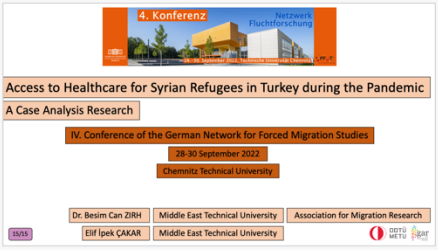
12

Do you have a chronic illness in your family that requires REGULAR control?
Health Profile
Person
Husband
Children
Yes
No
Only 5 (10%) our of 44 women have a chronic illness in her family mention they were not able to have access to regular health services during the pandemic.
Does your family have a disability that requires REGULAR care?
13/15

13

Has anyone in your family had the corona virus?
Have you been vaccinated against COVID-19?
Person
Husband
Children
Yes
No
COVID-19 Profile
Vaccinated
Unvaccinated
The Vaccination status of those who had the corona virus
14/15

14

4. Konferenz
Netzwerk Fluchtforschung
Access to Healthcare for Syrian Refugees in Turkey during the Pandemic
A Case Analysis Research
IV. Conference of the German Network for Forced Migration Studies
28-30 September 2022
Chemnitz Technical University
Dr. Besim Can ZIRH
Middle East Technical University
Association for Migration Research
Elif İpek ÇAKAR
Middle East Technical University
15/15

15